

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos valstybėse \$3.00
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų \$1.50

Apskeltimų kainų klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 46

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, NOVEMBER-LAPKRIČIO 15, 1939.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXIV

Francuzija ir Anglija Sutinka Baigti Kara

BET HITLERIS NENORI PASIDUOTI.

Jis nesutinka nusiginkluoti ir grąžinti užgrobtas sėtimas žemes.

Jau pereiname "Keleivio" numerį buvo rašyta, kad Olandija ir Belgija pasiūlė kariaujančioms valstybėms baigti karą, kol jo liepsna da neapėmė visos Vakarų Europos.

Taigi kariaujančios valstybės dabar pradėjo į tą pasiūlymą atsiiepti. Anglija ir Francuzija padėjo Olandijai ir Belgijai už gėrus jų norus ir pareiškė, kad jos visuomet sutinkančios svarstyti kiekvieną rimtą pasiūlymą, kuris žadėtų šitą karą pabaigti.

Bet kaip Anglija, taip ir Francuzija pareiškė, kad neužtenka pasirašyti taiką ir vėl ruošis naujam karui. Europa negalinti nuolatos ginkluotis ir nuolatos laukti užpuolimų, kokių ji jau matė keliais paskutiniiais metais. Tautos turi būti apsaugotos nuo smurto ir taika turi būti užtikrinta, kad žmonės galėtų ramiai gyventi ir laisvai dirbti. O ką pasiekti? Juk pasitiktė Hitlerio žodžiu negalima. Juk jis prisiekė, kad gaves Českoslovakijos žudetus daugiau žemių Europoj nereikalausias. Bet po kelių dienų jis jau užpuolė Českoslovakiją, ir vėl prisiekdamas visam pasauliui, kad tai busias jau paskutinis jo grobis, daugiau jis nieko neliesias. Bet nereikėjo ilgai laukti, kad jis ir šitą savo pažadą sulaužytų išlupdamas iš Lietuvos vienintelį uostą. Po to jis užpuolė ir sunaikino Lenkiją. Jis gali ir dabar prižadėti, kad daugiau jis jau nieko nepuls ir neplės, jeigu jam palikti dabartinį grobį. Bet kas dabar gali jam tikėti? Antras dalykas, ar galima pripažinti plėšikui sėvimą turą?

Kad užtikrinti Europos tautos saugumą ir taiką, banditizmui turi būti padarytas galas ir prispilėstas jo grobis turi būti grąžintas savininkams. Turi būti atstatyta Austrijos respublika, Českoslovakijos respublika ir Lenkijos respublika. Nacizmas turi būti nuginkluotas ir pašabotas. Tik tokiomis išlygomis galima baigti karą. Tokį atsakymą davė Francuzija. Francuzams jau nusibodo gyventi nuolatinių baimių ir kas naktį laukti bombų iš oro. Šitokiam pragare tauta negali nei dirbti, nei pasilėsti. Pavojus iš Vokietijos militarizmo pusės turi būti pašalintas sykiu ant visados. Tai francuzų nusistatymas.

Anglijos reikalavimai kiek švelnesni, o gal tik ne visi jie viešai pasakyti.

Hitleris žadėjo pranešti savo nusistatymą šios savaitės antradienį, bet rašant šiuos žodžius jis da nebuvo paskelbęs. Berlyne tačiau buvo jau kalbama, kad Hitleris šitas išlygas atmesias. Jis jau pereiną savaitę Miunchene pareiškė, kad Vokietija esanti pasiruošusi 5 metų karui, ir ji tikrai šį karą laimėsianti. Mat, jis tikisi daug pagalbos iš Sovietų Rusijos. Jeigu Rusija nebutų prižadėjusi ji remti, jis, žinoma, nebutų drįsęs šitą karą nei pradėti.

Pirmutinis Pasaulio Karas Kainavo 350 Bilionų Dolerių.

Už tuos pinigus būtų galima padaryti šiuos dalykus:

1. Nupirkti po 5 akrus žemės ir pastatyti po \$3,500 vertės namą kiekvienai šeimynai Jungtinėse Valstijose, Kanadoje, Francuzijoje, Vokietijoje, Sovietų Rusijoje ir Australijoje.

2. Visose šitose šalyse kiekvienam 200,000 gyventojų miestui pastatyti po universitetą už \$10,000,000.

3. Visuose šitose miestuose pastatyti po knygyną už \$5,000,000.

4. Užlaikyti 50,000 mokytojų, mokant kožnam po \$2,500 per visą gyvenimą.

5. Užlaikyti 50,000 slaugytojų, mokant joms per visą gyvenimą po \$2,500.

Ir supirkti viską, kas tik turi kokios nors vertės, Francuzijoje ir Belgijoje.

Šitą apskaičiavimą padarė Foreign Policy Association.

Hitleri Sumušus, Vokietijoj Bus Revoliucija.

Hitlerizmas Vokietijoj tikrai bus sunaikintas, jeigu šitame kare Hitleris bus sumuštas. Pralaimėjus jam karą, Vokietijos žmonės tikrai sukels revoliuciją ir Hitleris turės bėgti, kaip bėgo karą pralaimėjęs kaizeris.

Taip sako Hugh Gibson, buvęs Jungtinių Valstijų ambasadorius Belgijoj, kuris kalbėjo pereiną savaitę Philadelphiaj. Trečdalis Vokietijos žmonių nenekentė hitlerizmo kaip nuodu, sako jisai. Hitlerizmas sustiprėtų tik tada, jeigu jis laimėtų karą.

SUOMIJA KALTA DEL NEVOS POTVINIO.

Associated Press praneša iš Maskvos, kad nutraukus Suomijos delegacijai derybas su rusais, Maskvos spauda šį panedėlį pradėjo kaltinti Suomiją dėl Nevos potvinio. Neva plaukia per Leningradą į Baltijos jūrą, todėl jai patvinus susidarė Leningradui pavojus. "Potvinis kilo dėl smarkaus vėjo iš Suomijos pusės," aiškina Maskvos spauda. Suomija čia esanti kalta tuo, kad kalno nepranešusi Sovietų valdžiai, kad tas vėjas pakils. Jeigu Suomija būtų draugiška Sovietams valstybė, tai ji būtų iš kalno ją painformavusi apie ateinančią vėją ir tada Leningradas būtų galėjęs apsisaugot nuo pavojaus.

Tai matote, koks biauurs "sabotažas!"

Finai Nutraukė Derybas su Maskva.

Šį panedėlį Suomijos delegacija nutraukė derybas su rusais Maskvoje ir išvyko namo. Į šitą palydėjo Skandinavijos valstybių atstovai ir Suomijos ambasados personalas. Iš Sovietų valdžios atėjo tik vienas nežymus valdininko padėjėjas. Tačiau šį sykį komunistų spauda suomių delegacijos nekoliojo. Derybas suomių nutraukė dėl to, kad rusai reikalavo sau Suomijos uostų prie pat įėjimo ir Suomijos įlanką, taip kad karo metu jie galėtų visai uždaryti Suomijos laivams išėjimą ir įėjimą. Tas būtų pavojinga Suomijos laisvei, todėl suomių ir nutraukė derybas.

"New York Times" korespondentas spėja, kad karo dėl to nebusia, nors jis daleidžia, kad Sovietai gali pavartot smurtą ir užimti reikalingas jiems vietas prieš Suomijos norą.

Prasti Sovietų Geležinkeliai Neatlaiko Padidėjusio Trafiko.

Komercijos Departamentas Washingtono praneša, kad pradėjus Sovietų valdžiai siusti Vokietijos armijai reikalingų medžiagų, pradėjo ir Sovietų geležinkeliai, kurių ir vidaus reikams niekadous neužtekdavo. Kadangi Rusijos geležinkeliai daugumoje yra jau labai seni, da nuo caro laikų, ir iki šiol netaisyti, tai jų sijai (špalai) supuvę, vagonai suklirę, ir prikraunami perdideiais sunkumais lužta, arba patys bėgiai neatlaiko ir vietomis pradeda irti. Dėl to buna labai daug nelaimių. Iki šiol Maskvos valdžia siuntė Hitlerio armijai paramą per Leningradą laivais. Bet žiemos laikų Leningrado uostas užšala ir visą paramą naciams būtų reikėję siusti geležinkeliais, kurie vargiai būtų tokį trafiką atlaikę. Dėl to, matyt, Maskva praskyrė sau kelią į Estijos ir Latvijos uostus, kad per juos būtų galima remti Vokietiją. Tas iš dalies išaiškina, kodėl Hitleris nesipriešina Maskvos besiveržimui prie Baltijos uostų.

Riaušės Komunistų Prakalbose.

Pereiną savaitę Detroito komunistai buvo surengę prakalbą Fosteriui. Kuomet Fosteris salė kalbėjo, iš lauko aplink salę pradėjo rinktis legionieriai ir kitos patriotiškos amerikiečių grupės. Kai tik po prakalbų komunistai pradėjo eiti iš salės į gatvę, susirinkę žmonės tuoj pradėjo juos mušti. Riaušės pasidarė tokios didelės, kad reikėjo saukti net kelis policijos būrius. Policija keliolika riaušininkų areštavo ir 10 žmonių buvo sužeista, 3 labai sunkiai.

ZUVO FRANCUZŲ GENEROLAS.

Francuzijos karo vadovė paskelbė, kad šį panedėlį mirė nuo žaizdų gen. Raymond Pigeaud.

Kėsinosi Užmušti Hitlerį.

Pereiną savaitę Hitleris buvo nuvykęs į Miuncheną pasakyti prakalbą. Jis kalbėjo toj pačioj aludėj, kur 16 metų atgal organizavo sukilimą prieš buvusią tuomet demokratine Vokietijos valdžią. Dabar šita karčema yra virtusi nacių šventove. Pasiklausyti savo "fiurerio" pereiną savaitę tenai susirinko apie 500 pačių ištikimiausių jo pakalikų. Tai buvo lyg ir kokie fašistų atlaidai. Hitleris pludo demokratines valstybes, o gyvė Rusiją ir tvirtino, kad Stalino padedamas jis galėsias tęsti karą 5 metus, ir tikrai ji laimėsias.

Bet vos tik Hitleris aplėdo susirinkimą, salėj įvyko baisus sprogimas. Pasirodė, kad ant lubų buvo paslėpta pragaro mašina, kuri sprogdama suardė salę. Lubos, krisdamos 6 fašistus užmušė ir daugiau kaip 60 jų sužeidė.

Bėdą už šitą sprogimą fašistai, žinoma, suvertė ant "svetimos valstybės agentų," nes sarmata prispazinti, kad savi žmonės norėtų užmušti "tautos vadą." Bet kas ištikrųjų tą bombą padėjo, kol kas nėra žinių. Naciai kaltina visus: žydus, čekus, lenkus, nors daugiausia tenka anglams. Valdžia paskyrė 500,000 markių (\$200,000) dovanų tam, kas nurodys tikruosius kaltininkus. Kai kas betgi spėja, kad šita bomba galėjo būti padėta paties Hitlerio įsakymu propagandos tikslams.

ŠIA SAVAITĖ JAU IŠPLAUKIA BYRDO EKSPEDICIJA.

Šio utarninko naktį iš South Bostono priplaukus žadėjo jau išplaukti admiralų Byrdo ekspedicija į Pietų Ašigalį. Ekspedicija susideda iš dviejų motorinių laivų, milžiniško "sniego vežimo," 62 žmonių, 64 šunų rogėms traukti ir 76 kitokių šunų. Maisto ir kitokių reikmenų ekspedicija pasiima 2 metams. Visas maistas sveria 141 toną. Vieno tik cukraus imama 15 tonų. Vadovaujamas laivas pavadinatas "Bear of Oakland," o reikmenų laivas "North Star." Ekspedicija važiuoja tyrinėti Pietų Ašigalį.

MEKSIKOJ VEIKIA SLAPTAS NACIŲ RADIJAS.

Pasklido gandų, kad Meksikoj veikia slapta Vokietijos šnipų radijo stotis, kuri informuoja ant jurių esančius savo laivus užpuolikus apie laivų judėjimą tarp Amerikos ir Europos. Aliantų ir neutralių valstybių atstovai Meksikoj pradėjo tuos paskalus tyrinėti.

NACIAI SUŠAUDE LENKŲ MIESTO MAJORĄ.

Pereiną subatą Brombergo mieste vokiečiai sušaudė buvusį to miesto lenkų burmistrą Leoną Boraszewskį. Jie apkaltino jį už "miesto išdo išvogimą" ir vokiečių persekiojimą prieš karą. Brombergo miestas prie lenkų vadinosi Bygdoszcz.

Trojanovskis Nebe-sugryžo iš Maskvos.

Aleksandras Trojanovskis buvo Sovietų Rusijos ambasadorius Washingtono. Tulas laikas atgal Maskva pasisaukė jį namo, ir daugiau į Washingtoną jis jau nebesugryžo. Pereiną savaitę jo vieton atvyko kitas žmogus, tulas Konstantin Umanskij. Jis sako, kad Trojanovskis neturįs laiko, nes "įsigilino į literatinį ir mokslinį darbą." Iš diplomato staiga pasidarė "literatas" ir "mokslininkas."

Kaip tik Trojanovskis išvyko iš Washingtono, čia jau tuoj buvo spėjama, kad daugiau jis nebegrįšias.

Sulaikyta 40 Amerikos Laivų.

Valstybės Departamentas Washingtono paskelbė, kad nuo tos dienos, kai prasidėjo dabartinis karas, kariaujančios valstybės sulaukė jau 40 Amerikos laivų. Iki šiol buvo paleista tik 3, o visi kiti dar tebelaukomi nelaisvė. Vienus jų turi sulaukė anglai, kitus vokiečiai, o trečius francuzai.

AIRIOJ BADAUJA POLITINIAI KALINIAI.

Keturi politiniai kaliniai Dublino kalėjime paskelbė bado streiką kaip protestą prieš valdžią, kuri juos įkalino. Jie išbadavo jau apie 30 dienų ir gal bus jau mirę kuomet skaitytojas skaitys šią žinią. Airijos prezidentas De Valera pasakė parlamente: "Valdžia neturi tokio būdo suvaldyti tuos žmones, kurie veda valstybę į pražūtį, kaip tik areštuoti juos ir uždaryti kalėjimams. Jeigu kaliniai savo laisvą noru atsisako nuo maisto, tai argi valstybė turėtų dėl to paleisti juos laisvėn, kad jie ir vėl jai kentų?"

VOKIEČIAI NUSKANDINO DAR DU SAVO LAIVU.

Iš Londono pranešama, kad šį panedėlį vokiečiai nuskandino dar du savo laivus, kuriuos Anglijos karo laivai buvo pasigavę. Vokiečių jūrininkai išpiovė savo laivų dugnus.

LATVIAI INTERNAVO VOKIEČIŲ LAKUNUS.

Netoli nuo Liepojos į Baltijos jūrą pereiną savaitę nukrito vokiečių karo orlaivis su keturiais karininkais. Latvių žvejai juos išgelbėjo ir išvežė į krantą. Latvijos valdžia juos internavo.

"CITY OF FLINT" GRĮŽTA AMERIKON.

Washingtono gauta žinių, kad Amerikos laivas "City of Flint," kurį vokiečiai buvo nusivare į Sovietų uostą ir tenai paslėpė, jau grįžta namo. Berlyno valdžia įsakiusi savo submarinoms neliesti jo.

ISPANIOJ SUDUŽO ARMIJOS ORLAIVIS.

Pereiną savaitę Ispanijoj nukrito ir sudužo didelis armijos orlaivis, kuris skrido iš Valladolido į Malorkos salą. Užsimušė 7 karininkai.

Džiaugsmas del Vilniaus Virto Lietuvos Liudesiu

PERBRANGIAI UŽMOKĖTA IR NE VISKAS GAUTA.

Masinos iš Vilniaus fabriku tikrai išplėstos. Miestas be maisto.

Pasirodo, kad "Keleivis" neklydo, kuomet jis rašė, kad del Vilniaus atgavimo lietuviams nėra ko džiaugtis.

Šitą dabar pripažįsta jau ir Lietuvos laikraščiai. "Lietuvos Žinios" rašo, kad džiaugsmas, kuris iš pradžių buvo kilęs Lietuvoje del Vilniaus atgavimo, dabar jau pavirto į liudėsį, nes apsižiūrėta, kad už Vilnių užmokėta per brangi kaina ir ne visas Vilniaus kraštas atgauta. Atgauta mažiau negu trečdalis to, ką 1920 metų sutartimi Sovietų Rusija buvo Lietuvai pripažinusi, ir už tą menką sklypelį teko užleisti rusams visas strategines Lietuvos vietas, teko įsileisti ir savo kraštą svetimą kariuomenę.

Nors Vilniaus miestas Lietuvai sugrąžintas, bet jis jau apiplėstas, žmonės palikti be maisto, ir Lietuvai dabar tenka tukstancius badaujančių vilniečių maitinti.

Bet skaudžiausia esą tas, kad apie 120,000 Vilniaus krašto lietuvių, kurie per 20 metų kovojo, kad išliuotavus iš lenkų priepaudo ir grįžus prie Lietuvos, dabar tapo atskirti nuo jos gal jau ant visados, nes juos pasiėmė Sovietų Rusija!

"Lietuvos Žinios" nenori net tikėti, kad lietuvių tautą galėtų ištikti tokia skaudi tragedija.

Štai, liaudininkų dienraščio žodžiai:

"Jeigu yra tiesa, kaip ligšiol pranešta, kad siena tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos išvesta nuo Druksių ežero ligi Dynų ežero ir toliau į pietus — Švenčionėlius ir tarp Švenčionių, tai ši siena būtų ne tikrai nesuprantama, bet ir labai skaudi Lietuvai ir lietuvių tautai. Juk tokiu būdu liktų atskirtos nuo Lietuvos daugiausia lietuviškos, lietuvių gyvenamosios sritys."

"Gauame sritį, kurioje didesnioji gyventojų pusė susitelkus didmiesčiui. Žemėje srityje nederlinga. Gyvulių labai mažai ir tie patys menki. Pieno ukis visai žemo lygio. Išmaitinti visus tos srities gyventojus jis nepajėgs... Pramonė Vilniaus mieste nereikšminga, be to, karo metu smarkiai nuallinta ir daugelyje atvejų palikta be masinų."

Mirė Mykolas Šlezevičius.

Dr. K. Grinius iš Kauno praneša "Naujienoms," kad pereiną subatą, 11 lapkričio, mirė adv. Mykolas Šlezevičius, Lietuvos liaudininkų vadas. Jis buvo gimęs 1882 metų 21 vasario, taigi buvo apie 57 metų amžiaus žmogus.

Nuo pat studentavimo dienų Šlezevičius visą savo gyvenimą stovėjo lietuvių visuomenės priešaky. Jis dalyvavo didžiajame Vilniaus Seime; jis buvo išrinktas Lietuvos atstovu Rusijos dūnų; jis organizavo Lietuvos kariuomenę; jis dalyvavo Lietuvos Steigiamam Seime ir buvo Lietuvos ministerių kabineto pirmininkas, kuomet ginkluoti karininkai jo demokratine vyriausybę nuvertė.

mos sritys: Daugeliškis, Tverėčius, Melagėnai, Adučiškis, Kamajai, Švenčionys, kuriuose beveik visos sėtimas procentų gyvena lietuvių. nekaltant apie tokias vietas, kaip Peleikis, Apšas, Gervėčiai, Vidžiai ir kt., kame lietuviai nepaskutinėj vietoj.

"Pakanka tikrai konstatuoti faktą, kaip atkakliai, kaip išvermingai ir kaip sumaningai kovojo, žiauriuose sąlygose, Daugeliškio, Tverėčiaus, Švenčionių lietuvių su Lenkijos priespauda ir persekiojimais. Tai ne tik lietuvių gyvenamosios vietos, bet tai tiesiog lietuvių kultūros ir kovos tvirtovės, tai yra lietuviškosios vietos, visą laiką gyvenusių atkreiptomis ir akimis, ir protu, ir širdimis į Lietuvą visus dvidešimt metų. Ir, štai, kai išmuše lemiamoji valanda, jie negali susijungti su jū išsvajotąja Lietuva. Tai būtų didelė jų tragedija."

Pasirodo, kad Lietuvos spauda yra daug prasčiau informuojama apie Lietuvos reikalus, negu mūsų spauda Amerikoje, nes kam mes rašėme iš pat pradžių, Kauno dienraščiai pradeda sužinoti tik dabar.

Amerikos spaudoje buvo plačiai rašyta, kad Lietuvos kariuomenė negalėjo ineiti Vilniaus kraštą per dvi savaites su viršum, ir kad per tą laiką iš Vilniaus fabriku buvo išimamos mašinos ir gabenamos Rusijon. Komunistų spauda baigia koliojo tuos laikraščius, kurie šitą žinią skelbė. Komunistai tvirtino, kad tai esąs biauurs šmeižtas prieš Sovietų valdžią.

Bet pasiklausykite, ką dabar rašo apie tai Lietuvos valdžios organas, "Lietuvos Aidas" iš 13 spalio dienos. Štai jo žodžiai apie Vilnių:

"Gauame sritį, kurioje didesnioji gyventojų pusė susitelkus didmiesčiui. Žemėje srityje nederlinga. Gyvulių labai mažai ir tie patys menki. Pieno ukis visai žemo lygio. Išmaitinti visus tos srities gyventojus jis nepajėgs... Pramonė Vilniaus mieste nereikšminga, be to, karo metu smarkiai nuallinta ir daugelyje atvejų palikta be masinų."

Reiškia, mašinos buvo, bet liko tiktai sienos. Ir taip sako ne kas kitas, bet valdžios laikraštis. Na, tai ką dabar pasakys komunistai, kurie koliojo visus, kam tokias žinias skelbia?

50,000 STREIKIERIU NEGAUNA PAŠALPOS.

Detroito automobilių uniijos pasamdyti advokatai apskundė Michigano Nedarbo Komisiją, kuri atsisakė mokėti streikuojantiems Chryslerio darbininkams pašalpą. Daugiau kaip 50,000 darbininkų streikuoja jau daugiau kaip mėnesį ir, pagal įstatymą, Nedarbo Komisija turi mokėti jiems pašalpą.

APŽVALGA

IR LIETUVOS KOMUNIS- TAI NESUSIGAUDO MASKVOS POLITIKOJ.

Kad Amerikos komunis-
tai nepataiko žengti su Mas-
kva koja į koją, tai jau visi
žino. Gal čia kalta ta ap-
linkybė, kad budami toli
nuo Sovietų Rusijos jie ne-
gauna taip greitai informa-
cijų iš tenai. Bet "Naujie-
nų" korespondentas prane-
ša iš Lietuvos, kad ir tenai
komunistai nesusigaušo
Maskvos politikoje. Viskas,
apie ką jie tik kalba, išeina
priešingai, negu jie aiškina.
Pavyzdžiui, šių metų 19
rugsėjo Lietuvos komunistų
partijos centro komitetas iš-
leido pareiškimą, kad So-
vietų Rusija niekados per
Lenkijos sieną kojos ne-
žengs. Bet tą pačią dieną,
kai komunistų komitetas šitą
savo pareiškimą spausdi-
no, raudonoji Sovietų armi-
ja jau perėjo Lenkijos
sieną.

Todėl "Naujienu" kores-
pondentas ir sako, kad—

"Maskvos komunistai Lie-
tuvos komunistus už tokį atsi-
sukimą visai teisėtai galėtų
pasiekti tenais, kur pipirai au-
ga! Tuo savo atsisukimu Lie-
tuvos komunistai tikrai patai-
kė kaip pirštų į dangų.

"Vis tai sakyte sako, kad
lietuviškų komunistų galvose
nejaukus debesėliai skraido.
Kojos nestiprios, dirva po jo-
mis stipriai siubuoja!

"Kas sakyti, kur eiti, kas
daryti — tikrai jau nebešma-
no! Sunki ir nepavydėtina pa-
dėtis! Galime tik tarti užuo-
jautos žodį! Bet ką gi vyrai
turi daryti, jei tokiose apysto-
vose jiems tenka veikti?"

"Gyvenimas eina taip spar-
čiai, kad sunku paspėti." Sunk-
ku kasdien besikaitaliojanti
gyvenimą įvertinti, jo reiški-
nius įprasminti!"

Nebūtų taip sunku situo-
se dalykuose susivokti, jei-
gu būtų orientuojamasi pa-
gal tarptautinį darbininkų
judėjimą; bet komunistai
nori orientuotis pagal Mas-
kvos užsienio politiką. O šitą
politiką keičiasi nepa-
prastai greitai. Šiandien ji
jau primena Petro Didžiojo
ir Kotrynos Antrosios lai-
kus. Girdi,

"Petras Didysis rusų tautos
lupomis yra pasakęs — Iškri-
tau langą į Europą. Tuomet
jisai tuos žodžius tarė, kai
Baltijos pajuryje įsigalėjo.

"Kotryna Antroji tarė, kad
ji einanti išvaduoti savo bro-
lių iš lenkų jungo,—juk visa
tai ir dabar kartojasi.

"Pro Estijos Talliną jau
raudonosios armijos žvalgai
dairosi Baltijos jūros platu-
mose.

"Is Vilniaus raudonoji ar-
mija žvalgosi po Gudijos ly-
gumas, o Varšuvoje Hitlerio
adjutantai tariasi, kaip len-
kus gyventi pamokinsia! Bet,
vyručiai, tai dar tik visų įvy-
kių pradžia, kur jie baigsis—
dabar niekas tikro negali pa-
sakyti."

Ir todėl šitas kaunietis
spėja, kad lietuviškiems ko-
munistams "teks praryti da-
ne vieną karčią pilę, da ne-
kartą jie tokius atsisauki-
mus paveltuoti išleis."

TSYSLIAVOS KLAIDA.

Pasirodė jau pirmutinis
Juozo Tysliavos žurnaluko
numeris. Jis pavadintas
"Lietuva." Bet laikraštis
skiriamas Amerikai. Taigi,
jo pavadinimas nelabai tik-
slus.

"Lietuva" žada eiti kas
mėnesį. Savo tikslą ji aiški-
na taip:

"Naujas laikraštis, pirmiau-
sia, skiriamas Amerikos lietu-

vių reikalams, jų švietimui, jų
organizavimui. Turėdami gal-
voje tai, kad Amerikos lietu-
vių visuomenė yra susiskirs-
čiusi į sroves, į tam tikrų ide-
ologijų partijas, mes iš anksto
pareiškiame: naujam laik-
raščiui bus labai svarbu tai,
kas tą visuomenę jungia, o ne
tai, kas ją skiria, skaldo."

Nors pirmutiniame nu-
mery nėra nieko nauja, ta-
čiau skaityt- jis nenuobodus,
nes kalba gera ir gyva. O
kalba visuomet yra svar-
biausias laikraščio "akty-
vas."

Bet kur čia Tysliavos
klaida?

Tą klaidą surado Anta-
nas Bimba. Tik pasiklausy-
kit, ką jis apie tai sako savo
"Krisluose" ("Laisvės" Nr.
260):

"Tysliava jame (t. y. savo
straipsny.—"Kel." Red.) at-
pasakoja visus visų melagių
melus, buk Stalinas nuėjęs
Hitleriu taktininkauti, buk
komunistinės partijos iman-
čios įsakymus iš Maskvos ir tt.
"Papuosiūmį savo melų jis
dar idėjo purviną karikatūrą,
kuri parodo Staliną besisveiki-
nantį su Hitleriu.

"Tai šitaip p. Tysliava švies
'Lietuvos' skaitytojus. Tyslia-
vos nelaiminga 'Lietuva' gimė
murzina burna. Ar pajęgs nu-
siprausti?"

Mes čia sutiksime su A.
Bimba, kad toj "purvinoj
karikatūroj" yra stambi
klaida, nes ištikrųjų Stali-
nas sveikinosi ne su pačiu
Hileriu, bet su jo lekajais,
Ribbentropu ir kitais. Ir ne-
tik sveikinosi, bet liepė pa-
puošti Hitlerio svastikomis
visus Sovietų Sąjungos au-
tomobilius, kurie pasitiko
tuos Hitlerio pasiuntinius
Maskvos aerodrome. Na, o
Tysliavos karikatūroje tas vi-
sai neparodyta. Čia jau aiš-
ki klaida. Taigi, nenuosta-
bi, kad draugas Bimba taip
susijaudino ją pamatęs. Se-
kančiam savo laikraščio
numery p. Tysliava turėtų
tą netikslumą atitaisyti.

"NETIK BEPROČIAI, BET IR KRIMINALISTAI."

Ką šiandien turi manyti
tie komunistų simpatizuo-
tojai Amerikoje, kurie ko-
vojo Ispanijos lojalistų ar-
mijų, kuomet jie dabar
skaityt laikraščiuose apie
premjero Molotovo kalbą,
pasakytą anadien Maskvo-
je? Jie kovojo Ispanijoj už
demokratiją, norėjo sunai-
kinti tenai fašizmą ir tikėjo,
kad Sovietų Rusija šitą jų
kovą remia.

Bet Molotovas sako:

"Hitlerizmo ideologijai gali-
ma pritarti ar nepritarti. Bet
ideologijos negalima sunaikin-
ti jėga; jos negalima sunaikin-
ti karu. Todėl vesti tokį karą,
pridengta demokratijos ka-
muflažu, yra netikėtai bepro-
tiška, bet stačiai krimina-
liška."

Taigi išeina, kad tie de-
mokratijos gynėjai, kurie
kovojo Ispanijoj prieš fašiz-
mą, dirbo netik beprotiška,
bet stačiai kriminališką dar-
bą. Ir skelbtas obalsis, kad
lojalistai gryn demokratiją,
kaip Molotovas dabar sako,
buvo tik kamuflažas!

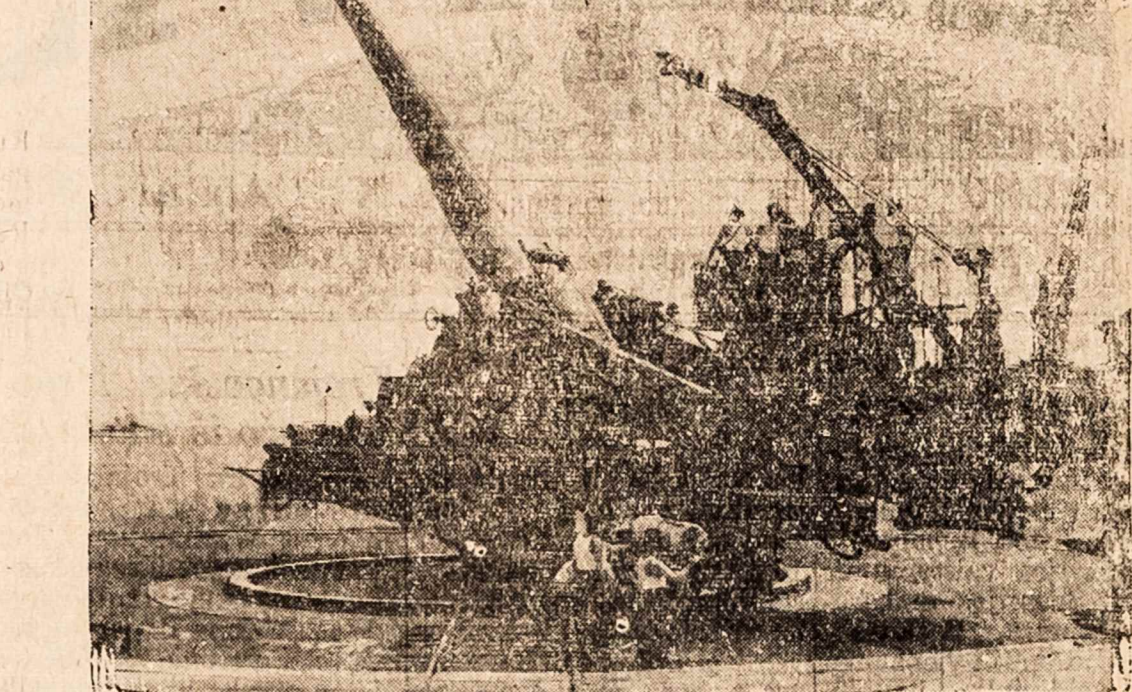
Is tikro, kaip dabar turi
jaustis tie žmonės, kurie ti-
kėjo, kad Maskva rėmė Isp-
anijos žmonių kovą prieš
fašizmą?—(Boston Post.)

KADA LIETUVOS VAL-
DZIA KELSIS Į VILNIŲ?

Vienas Lietuvos laikraš-
tis rašo šiuo klausimu taip:

"Numatoma, kad centro į-
staigos bus keliamos į Vilnių
tik palaipsniui, o kai kurios
įstaigos ir ateity pasiliks Kau-
ne, kur joms tėra tinkamės-
nės darbo sąlygos ir specialiai
pritaikytos patalpos. Tuo tar-
pu dar nežinoma, kokios įsta-
gos pirmoje eilėje kelsis į Vil-
nių. Tai paaiškės pačiomis ar-
timiausiomis dienomis."

Telegramos sako, kad
Vilniuje da tebėra karo sto-
vis ir mieste negali susirink-
ti į krovą daugiau kaip pen-
ki žmonės. Riaušininkus,
kurie buvo anadien suimti
dėl sukelto Vilniuje triukš-
mo, lietuvių kariuomenės
materijalinę pagalbą, kad

Čia parodyta viena iš tų armotų, kurios saugoja Panamos Kanala. Jos šauda 14 co-
liū sviediniais ir muša per 30 mylių.

HITLERIS GALĖTŲ ILGIAU TĖSTI ŠITĄ IMPERIALISTINĮ KARĄ?

2. Ar ji pritaria, kad su-
naikinta Lenkija būtų iš
naujo atstatyta?
3. Ar ji pritaria, kad būtų
atstatyta Čekoslovakijos
respublika?

4. Ar ji pritaria Molotovo
kalbai, kurioj jis pasakė,
kad kovoti prieš fašizmą
yra "netik beprotiška, bet ir
kriminališka?"

5. Ar ji sutinka, kad tie,
kurie Ispanijoj vedė karą
prieš fašizmą, buvo "netik
bepročiai, bet ir kriminalis-
tai?"

Prašome pasisakyti trum-
pai ir aiškiai!

"NETIK BEPROČIAI, BET IR KRIMINALISTAI."

Ką šiandien turi manyti
tie komunistų simpatizuo-
tojai Amerikoje, kurie ko-
vojo Ispanijos lojalistų ar-
mijų, kuomet jie dabar
skaityt laikraščiuose apie
premjero Molotovo kalbą,
pasakytą anadien Maskvo-
je? Jie kovojo Ispanijoj už
demokratiją, norėjo sunai-
kinti tenai fašizmą ir tikėjo,
kad Sovietų Rusija šitą jų
kovą remia.

Bet Molotovas sako:

"Hitlerizmo ideologijai gali-
ma pritarti ar nepritarti. Bet
ideologijos negalima sunaikin-
ti jėga; jos negalima sunaikin-
ti karu. Todėl vesti tokį karą,
pridengta demokratijos ka-
muflažu, yra netikėtai bepro-
tiška, bet stačiai krimina-
liška."

Taigi išeina, kad tie de-
mokratijos gynėjai, kurie
kovojo Ispanijoj prieš fašiz-
mą, dirbo netik beprotiška,
bet stačiai kriminališką dar-
bą. Ir skelbtas obalsis, kad
lojalistai gryn demokratiją,
kaip Molotovas dabar sako,
buvo tik kamuflažas!

Is tikro, kaip dabar turi
jaustis tie žmonės, kurie ti-
kėjo, kad Maskva rėmė Isp-
anijos žmonių kovą prieš
fašizmą?—(Boston Post.)

KADA LIETUVOS VAL-
DZIA KELSIS Į VILNIŲ?

Vienas Lietuvos laikraš-
tis rašo šiuo klausimu taip:

"Numatoma, kad centro į-
staigos bus keliamos į Vilnių
tik palaipsniui, o kai kurios
įstaigos ir ateity pasiliks Kau-
ne, kur joms tėra tinkamės-
nės darbo sąlygos ir specialiai
pritaikytos patalpos. Tuo tar-
pu dar nežinoma, kokios įsta-
gos pirmoje eilėje kelsis į Vil-
nių. Tai paaiškės pačiomis ar-
timiausiomis dienomis."

Telegramos sako, kad
Vilniuje da tebėra karo sto-
vis ir mieste negali susirink-
ti į krovą daugiau kaip pen-
ki žmonės. Riaušininkus,
kurie buvo anadien suimti
dėl sukelto Vilniuje triukš-
mo, lietuvių kariuomenės
materijalinę pagalbą, kad

Hitleris galėtų ilgiau tėti
šitą imperialistinį karą?
2. Ar ji pritaria, kad su-
naikinta Lenkija būtų iš
naujo atstatyta?
3. Ar ji pritaria, kad būtų
atstatyta Čekoslovakijos
respublika?
4. Ar ji pritaria Molotovo
kalbai, kurioj jis pasakė,
kad kovoti prieš fašizmą
yra "netik beprotiška, bet ir
kriminališka?"
5. Ar ji sutinka, kad tie,
kurie Ispanijoj vedė karą
prieš fašizmą, buvo "netik
bepročiai, bet ir kriminalis-
tai?"
Prašome pasisakyti trum-
pai ir aiškiai!

NACIAI VARTOSIĄ SOVIETŲ TAK- TIKĄ PRIEŠ OLANDIJĄ.

Pereitą savaitę jau pasi-
darė visai aišku, kad nacių
militaristai ruošiasi atakuo-
Angliją per Olandiją. Jei-
gu pažūrėsime į žemėlapi,
tai pamatysime, kad Vokie-
tijos pakraštys nuo Anglijos
dabar nelabai arti. Orlai-
viamis nulėkti ir sugrįžti ap-
link Olandiją pasidaro ilgo-
kas kelias ir reikia suvarto-
ti daug gazolino, kurio Vo-
kietijai labai trupa. Taip
pat ir submarinoms operuo-
ti neparanku. Butų visai kas
kita, jeigu vokiečiai galėtų
pulti Angliją per Olandiją.
Išitaisę tenai savo bomba-
nešiams ir nardomiems lai-
vams papėdžių, vokiečiai
galėtų veikti prieš Angliją
daug sparčiau ir kur kas
mažesniems išlaidomis. Dėl
to Berlynas dabar ir nutarė
eiti per Olandiją. Jau perei-
ktą savaitę Vokietijos amba-
sadorius įteikė Belgijai pa-
klausa, ar ji pasiliktų ne-
itrali, jeigu vokiečių armija
pradėtų lauztis Olandijon.
Nors ne tokiais žodžiais tas
paklausimas buvo sufor-
muluotas, bet esmėje jis rei-
škia tą patį.

Todėl Olandija nusigan-
do. Pereitos savaitės paba-
igoje jos armijos vadovybė
jau iškraustė iš Vokietijos
pasienio keliolika miestelių
bei vienasėdžių ir tas vietas
patvindė, kad apsunkinus
priešui kelią Olandijon.
Ant sienos jau įvyko keli
ginkluoti susikirtimai tarp
vokiečių ir olandų.

Paryžiuje tačiau maño-
ma, kad vokiečiai tuojaus
nesimsią smurto prieš O-
landiją. Greičiausia jie var-
tosią Sovietų Rusijos takti-
ką, kurios pagalba rusai pa-
siėmė savo kontrolės Pa-
baltijo valstybėse. Rusai
"pavojus" ir todėl joms rei-
kalinga esanti Sovietų Rusi-
jos "apsauga." Žinodamos,
kad Sovietai gali jas užimti
ir spēka, Pabaltijo valsty-
bės pasidavė be karo.

Taigi francuzai spėja,
kad šitokią taktiką dabar
vartosias ir Hitleris. Jis pa-
sakysias Olandijos valdžiai,
kad jai grėsia pavojus iš
Anglijos pusės, kad per
Olandiją anglai ruošiasi
pulti Vokietiją, todėl Vo-
kietijai ir Olandijai reika-
linga tokia pat "draugiška
apsigynimo sutartis," kokią
Maskva padarė su Pabaltijo
valstybėmis. Vokietijos
militaristai pulsia Olandiją
tik tuo atveju, jeigu ji atsi-
sakytų geruoju įsileisti na-
cių armiją.

Bet šiaip ar taip—"drau-
giškai" ar nedraugiškai—o
vokiečiai vistiek esą pasi-
tyžę pulti Angliją per Olan-

ATGAUTO VILNIAUS KRASTO SĄSTATAS.

(Per Lietuvos Gen. Konsulatą.)

Atgautą Vilniaus kraštą
sudaro:

Vilniaus apskritis su se-
kančiais valsčiais: Nemen-
činės, Paberžės, Riešės,
Maišiagalos, Naujosios Vil-
nijos, Trakų, Rudaminos ir
Medinės.

Svenčionių apskritis su
šiais valsčiais: Smalvų, Ig-
nalinos, Dukstos, Kaltinėnų,
Svenčionių ir Pabradaės.

Valkininkų apskritis, ku-
rion įeina šie valsčiai: Sal-
čininkėlių, Rudiškių, Valki-
ninkų, Varėnos, Turgelių ir
Eišiškių.

Vilniuje įsiviešpatauja
tvarka ir ramybė.

SUV. KALVARIJOJ IŠ- GREŽĖ GILŲ ŠULINĮ.

Jau baigiamas gręžti SUV.
Kalvarijos mieste šulins.
Vanduo surastas tik apie
120 m. gilumoj. Šulins
kaštuos apie 11,000 litų.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Prasidėjo SLA viršininkų
nominacijos. Komunistai,
apart kitų savo kandidatų
i SLA viršininkus, siūlo J.
Miliauską. Tai dažnins jų
kandidatas. Jeigu J. Mi-
liauskas turėtų daugiau sa-
vygarbos, jis atsisakytų
kandidatuoti. Jis kadaisia
buvo komunistų išrinktas į
Aukščiausios A. L. Prie-
glaudos organizacijos sek-
retorius. Ar ilgai ji Centro
Biuras laikė toje vietoje?
Neilgai. Tuojaus davė isa-
kymą, kad J. Miliauskas re-
zignuotų ir užleistų vietą
Jonui Gasiunui, nes Gasiu-
nas prie "Vilnies" Chicago-
je badavo ir jo ten niekas
neketė. Žinoma, jis taip ir
padarė. Kada A. A. L. P. su-
sivienijo su A. D. Susivieni-
jimu, tai ir J. Gasiuno žmo-
na gavo vietą centre.

Na, daleiskim sau, kad J.
Miliauską išrinktų SLA na-
riai savo centro sekretorium
ar kitu koku viršininku, o
Bimba vėl įsakytų jam re-
zignuoti, kad vėl koks "Vil-
nies" ar "Laisvės" badauto-
jas gautų per J. Miliauską
vietą? (Taip negalėtų atsi-
tikti, nes Bimba neturi SLA
Pildomoj Taryboj balso.—
Red.)

Sovietų Rusijos premje-
ras Molotovas pasakė dvi
karštas prakalbas. Bet vieną
jų priešinga kitai. Spalį 31
dieną jis nurodė savo kal-
boje, kad Sovietų Sąjunga
teikia ne tik ekonominę, bet
ir politinę pagalbą Vokietij-
tai. Gi lapkričio 6 savo kal-
boje jis jau šaukia, kad Vo-
kietijos, Francuzijos ir Ang-
lijos kareiviai mestų gink-
lus ir eitų namo revoliuci-
jos kelti prieš savo valdžias.
Išrodo, kad 31 spalį jis ne-
žinojo, jog už penkių dienų
reikės jam dar sykį kelti
frontą. Maskva turbūt pa-
matė, kad pasaulio proleta-
tatas nepritaria Stalino-
Hitlerio vienybei. Darbo
mijos Francuzijoj, Anglijoj
ir Amerikoj pasmerkė So-
vietų Rusijos ir nacių Vo-
kietijos sutartį kaip im-
perialistinį žingsnį smaugti
mažąsias tautas. Ne demo-
kratinės šalys pradėjo šį ka-
rą, bet diktatorinės — Vo-
kietija, Sovietų Sąjungos
remiama. Tiesa, dabar So-
vietai ir Vokiečiai prašo tai-
kos. Suprantama, darbo
žmonės geriau blogiausio-
ji taika negu karas. Bet tie
taikos šauksmai nėra tikri,
tik propaganda. Jeigu So-
vietų Sąjunga norėtų taikos,
tai ji negrąžintų tokiai mai-
žutei Suomijai, kad ji pasi-
duotų ir leistų savo žemėje
steigti kariuomenės bazes?

Dar toliau. Visi komunis-
tai trimetus putė ir taikos
opykes rukė, kad Rusijos
Vokietijos nepuolimo sutar-
tis, tai žingsnis prie "tai-
kos." Kur ta taika dabar?
Jos nesimato ir ji greitai ne-
ateis, nes pasirašius tą "tai-
kos" aktą tuojaus buvo į-
smeigtas kruvinas peilis į
Lenkijos nugarą. Šiandien
lenkai jau šioki ir toki; o
keli mėnesiai ar metai atgal
komunistai agitavo už "Len-
kijos, Rumunijos ir Francu-
zijos bendrą frontą prieš
agresorį Hitlerį." Kai Broo-
klyno socialistai šitam ko-
munistų planui pasiprieši-
no, tai net A. L. Kongreso
skyrus skilo. Kas dar to ne-
mato šiandien, tas, jeigu da-
neaklas, pamatys ryt-poryt
į kokią peklą komunistai
proletariatą įvedė.

Amerikos komunistų pa-
rijos sekretorius Earl Brow-
deris savo prakalboje Bos-
tone 6 lapkričio smarkiai
sušuko, kad Amerikoje rei-
kia skubintis prie socializ-
mo, nes Amerika nuėmė
embargo nuo ginklų. Iš tų
komunistų pasidarė tikri

komedijantai. Tik vakar jie
šukavo, kad Amerikoje rei-
kia ginti buržuazinę demo-
kratiją, reikia remti F. D.
Rooseveltą, nes jis yra pa-
žangiausias prezidentas A-
merikoje, bet kaip tik Roo-
seveltas pasirašė Hitleriui
priešingą embargo aktą,
kad demokratinės šalys ga-
lėtų nusipirkti ginklų ir su-
mušti fašizmą, Rooseveltas
tuojaus pavirto "Wall Stree-
to bernas" ir "karo kursty-
tojas." Bet kuomet Sovietų
Sąjunga parduoda Hitle-
riui ginklus ar maino ant
mašinų, tai viskas gerai ir
proletariatui "į sveikatą!"

"Jau buvo, buvo, ir dug-
nas išpuvo," sako priežodis.
Taip ir su musų komunis-
tais: manevravo, manevra-
vo ir prilipo liepto galą.
Vieną dieną karas prieš vi-
sus, kitą dieną bendras
frontas su visais; vieną die-
ną buržuazinė demokratija
gera ir remtina, o kitą die-
ną jau reikia ją skersti.

Pasakykit, ar žino tie
žmonės, ką jie kalba ir kur
link jie eina?

MOKSLO ŽINIOS.

Konservuotas kraujas.

Karo metu reikia daug
konservuoto kraujo, kad bu-
tų galima išgelbėti rimčiau
sužeistuosius. Prieš metus
konservuotą kraują pasisek-
davo išlaikyti 15 dienų, o
pervežant ir sukreičiant —
12 dienų. Dabar kraujo kon-
servavimui vartoją 6% nat-
rio citrato tirpinį, į kurį ide-
da nedaug gliukozos. Tada
kraujas išsilaiko 20 d., o
pervežant — 15 dienų.

Yra atsitikimų, kad krau-
jo perėjimui panaudotas
30 dienų konservuotas krau-
jas.
Patirta, kad kartais gali-
ma pasitenkinti ne pilno
kraujo perėjimu, o vien
plazmos ir kraujo serumu.
Ji padeda sustabdyti ir
kraujo tekejimą. Kraujo
plazmą ir serumą galima lai-
kyti išdžiovinantame stovyje,
tai ji pavyksta ilgiau išlaiky-
ti, koletą mėnesių. Jeigu pa-
sisektų panašiai padaryti su
hemoglobinu, tai kraujo
konservavimas ilgėsniam
laikui būtų išspėstas.

Vitaminai ir senatvė.

Maitinimosi instituto O-
desoje direktorius, prof. A.
Čerkasovas, atlikęs didelį
skaičių klinikinių bandymų,
priėjo išvados, kad virškin-
mo organai netikėtai išsiur-
bia iš maisto visus vitam-
nus ir perduoda juos į žmō-
gaus kraują, bet kartu ir
neaktyves maisto medžia-
gas pakeičia į aktyvius vi-
taminus.

Zmogui augant, ši virški-
namojo aparato ypatybė
silpnėja, ir senstancio orga-
nizmo vystymą lydi jau av-
taminozas, atsiradęs drauge
su visais kitais senatvės po-
žymiais.

Bandymai su gyvuliais
ir skaitlingi stebėjimai su
žmonėmis įrodė, kad sen-
stantis dantų ir kaulų su

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIAGenerainio Konsulo J. Budrio Kalba
Apie Dabartinę Lietuvos Padėtį.Pasakyta 6 lapkričio per
WCNW radio stotį
New Yorke.

Brangūs tautiečiai! 1920 metais spalio 9 dieną Lietuva neteko savo sostinės ir trečdalis savo žemių. Ji nekuomet nepripažino to smurto akto ir Vilniaus neišizdėjo. Ta užgrobito data virto valstybei ir visai tautai liudėsio diena. Devyniolika metų minėdami tą datą, mes liudėjome, bet ir tvirtai tikėjome, kad Vilnių atgausime, ir štai susilaukėme to, kad dalis tos užgrobtos žemės, o svarbiausia su Vilniumi ir Trakais, grįžo po Lietuvos vėliava. Visos Lietuvos bažnyčių varpai ir „Laisvės Varpas“, kurį jūs, amerikiečiai, paaugojote, pranešė tą linksma žinią, kad Lietuvos kariuomenė žengia į Vilnių. Pakelyje ir pačiame Vilniaus mieste, žmonės džiaugėsi, pasitikdami savo karius, barstė ir apdovanojo juos gelėmis. Vilnius pasipuošė girliandomis ir Lietuvos vėliavomis. Tai parodo, kad ne tik mes džiaugėmės, bet ir Vilnijos gyventojai rodė tokią pat džiaugsmą, prijungiant Vilnių prie Lietuvos. Tas itin svarbu.

Ten, Vilniuje ir Kaune, žmonės džiaugėsi. O kaip čia, pas mus?

Amerikos lietuvių spaudoje girdėti susirupinimas Lietuvos ateitimi. Tai atskiras klausimas, kuris neturi šiandien užtemdyti mums Vilniaus atgavimą, atimti iš savo žmonių džiaugsmą, kad tautos troškimas, kad dalis, išsipildė. Ir kodėl Vilniaus atgavimą būtų risti su neaiškiu rytojumi? Musų du draugiški kaimynai nieko negavo, net šį tą atidavė, bet jie, kaip ir mes, turėjo skaitytis su esama tarptautine ir vietos padėtimi. (Čia p. Budrys turi mintį Estiją ir Latvija.—Red.)

Tad skaitykimės su faktu, kad Lietuva tuo tarpu atgavo Vilnių ir su juo dar dvidešimt valstijų, kas padidina jos teritoriją 4,000 keturkampių mylių su visų pusė milijono gyventojų, kurie, jei jiems Lietuvoje bus geriau, bendrai gins jos laisvę, jei tam bus reikalingas. Atgautas plotas kelis kartus didesnis už Klaipėdos kraštą.

Dabartinę pasaulinę padėtį yra tiek paini, kad niekas negali būti rimtu rytdienos pranašu. Rimtai ir pamatuotai niekas negali įrodyti kuo pasibaigs pradėtas karas. O jei to įrodyti negalima, tai ir pesimizmą sėti, tai tik patiens sau ir Lietuvai, kurią mes mylime, kenkti.

Žmonės susidarė sau pažiūras dėl vyrų savybių: vyras turi būti stiprus kunu ir dvasia; vyras neturi būti bailiu, plepiu, o ištikus pavojui, turi įsivengti ar atremti. Kas ryškiau pasižymi tomis ypatybėmis, iškyla į vadus—taip bent turėtų būti. Geras vadas gi negąsdina savo žmonių, nes tuo tik susilpnintų jų jėgas.

Musų tauta parodė tų vyrų savybių praeityje; parodė jų pakankamai ir atgimusi Lietuva, tad ir mes, tos pačios tautos vaikai, ne smulkiais ginciais, bergždžia polemika, bet kurbiniais darbais ir veiksmiais stiprinkime ir vienykime tautos jėgas. Vieni nori tokios Lietuvos, kiti kitokios, o treči dar kitos, o ji

yra tik viena vienintelė ir kelių įvairių Lietuvių buti negali.

Toje esamoje Lietuvoje turi tilpti ir tarp savęs sugyventi visi jos vaikai, kurių pažiūrų jie bebūtų, kad tik jie vienodai brangintų jos laisvę. Ir mes matome, kad jie sugyvena.

Lietuvos vyriausybę sudaro skirtingų pažiūrų ir įsitikinimų žmonės, vienok jie padavė vienas kitam rankas bendram darbui vardan aukštesnio idealo — Laisvos Lietuvos.

Tas aukštesnis idealas tebūnie rodyklė ir musų veiksmams čionai.

Pirmiausia turime pripažinti, kad Lietuva iki šiol, atsargios ir išmintingos politikos dėka, išvengė ne vieno pavojaus, ji neįsivėlė į pražūtingą karą, sugebėjo išlaikyti korektiškus santykius su savo dideliais kaimynais. Tą pripažinę, turime pamatą tikėti, jog ji tai darys dar apdairiau ir ateityje.

Lietuvos valstybės vyrai su visu atsidavimu ir įgytu patyrimu budės nepriklausomybės sargyboje ir į jėkų taikingų būdų tolimesnių klausimų išsprendimui. Ką sąlygos leis—bus padaryta, tik paremkime juos.

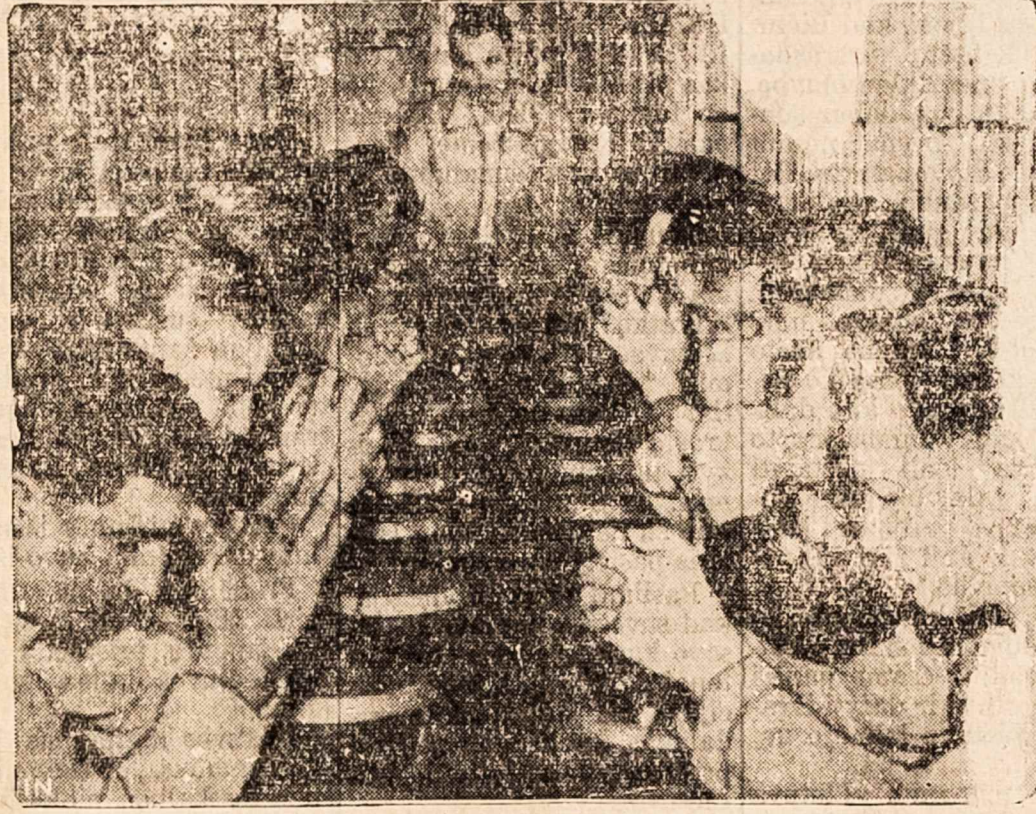
Šiandien prieš Lietuvą stovi daug problemų ir sunkus, tačiau sykiu ir malonus darbas. Atgavome kraštą, kuris niekuomet turtingas nebuvo, o paskutiniu metu dar žymiai nukentėjo. Bet mes ne dėl turtų jo troškome, o vien dėlto, kad jis yra musų ir lietuvių nuomamių apgyventas. Dabar mes pasidalinsime su jais tuo ką turime—laikinais paremsime juos, o vėliau jie savo darbu prisidės prie valstybės sustiprinimo ir gerovės. Lenkijai Vilniaus kraštas buvo gili provincija, Lietuvai jis bus širdis.

Dar neturime visų duomenų apie atgautą kraštą, dėl to sunku apie jį viską atpasakoti. Aišku, kad šis kraštas pradžioje savo atstatymui ir sutvarkymui pareikalaus daug lėšų. Prisiimkime, kad jei kas ten ir turėjo savo sutaupytą, tai jos visiems, žlugę, drauge su Lenkijos valiuta. Tačiau jau ir dabar aišku, kad esame į Lietuvos fabrikai ir įmonės gauna didesnę vidaus rinką ir atvirkščiai—naujosios Vilniaus krašto pramonės šakos gaus naują Lietuvos rinką. Pagyvės ir Nemuno baseinas, nes dabar galima bus iš Sovietų Rusijos plukdyti mišką. Padidės ir geležinkelio tinklas ir tranzitas.

Lietuvos valdžia gerai suprato savo pareigas ir pasiuntė ten ištisus traukinius su maistu ir reikalingiausiais daiktais. Tuojau Vilnijoje organizuoti viešieji darbai, prie kurių jau dirba 3,000 žmonių, o virš 25,000 biednuomenės maitinami kariuomenės virtuvėse. Taip pat užtraukta 50 milijonų litų vidaus paskolos Vilniaus reikalams. Pačių lenkų spauda rašo, kad pirmieji Lietuvos administracijos žygiai buvo rupinimasis biednuomene. Jūs jau iš spaudos patyrėte, kad Vilniuje įvyko neramumų neva dėl dvigubai pakilusių duonos kainų. Duona nepabrango, bet pinigais pasikeitė. O to lietuviško lito daugumas dar neturi.

Keliolika dienų—ir viskas susitvarkys. Padėkite ir jūs kuo galėdami vilniečiams. Jūsų pa-

Poteriai Nieko Nepagelbėjo.

Cook apskričio kalėjime, Chicagoje, kaliniai kalba poteries, prašydami Dievo, kad jis išgelbėtų vieną jų draugų, Stepą Cyganą, kuris buvo nuteistas mirti elektros kėdėje. Bet jų poteriai nieko nepagelbėjo. Klykdamas ir vaitodamas iki paskutinės minutės, Stepas Cygan, 36 metų amžiaus lenkas katalikas, mirė elektros kėdėje.

galba, be materialės turės ir didelės moralės reikšmės. Ji parodys, kad lietuvis lietuviui, kur jis bebūtų, yra brolis. Kad laikinai nusilpę, jis yra kitų, stipresniųjų brolių, paremiamas. Jūsų duosnumu pasitikėdamas, aš jau spalio 14 dieną kabeleliu Amerikos lietuvių vardu išsiunčiau 500 dolerių, kad pirmieji vežimai su maistu, kurie bus vežami į Vilnių, nešų ir lietuvių amerikiečių pagalba—ir aš nebuvau apvilta. Šiandien aš jau turiu gaves tą išsiųstą sumą kiek su kaupu, kuriuos galėsiu išsiųsti papildomai. Tikios, kad tai tik pradžia ir kad kiekvienas lietuvis paskubės prisidėti savo auka sulig išgali. Amerikoje lietuvių kolonijose egzistuoja kelias dešimt Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrių. Jie neturėtų nustoti veikę, bet kaip tik dabar, pasivadinę Vilniui Remti draugijomis, pasirupinti skubia parama vilniečiams. Kai kurie jau tą ir padarė. Turiu pamatą manyti, kad ir anksčiau Lietuvos Vilniui Vaduoti Sąjungos ir Geležinio Fondo kapitalai dabar bus panaudoti Vilnijos reikalams. Aš darau tas išvadas dar ir iš to, kad už pirmą 500 dolerių amerikiečių auką kabeliu padėjo Dr. Juška, buvęs Vilniui Vaduoti Sąjungos valdybos narys.

Daugiausia laiko buvo pašvęsta šioje konferencijoje apie „Keleivio“ korespondentą, kuris rašęs, buvęs apskričio pikniko pelno neliko (bet tos korespondencijos konferencijai neįskaitė). Sandariečių lyderiai, kaip Lekys, Mockus ir Jokubauskas, tiek jau ilgai dėl tos korespondencijos kamavosi, kad daugelis delegatų pradėjo kelti protestus prieš juos. Mat, keliais atvejais buvo įnešta ir paremta, kad tas tuščias diskusijas uždaryti, bet pirminkas Kriačialis visai to nepaisė. Kas aršiausia, pirminkas labai vengė duoti balsą „nužiūrėtiems“ delegatams. Dėl to pas daugelį delegatų kilo didelis nepasitenkinimas tokiu pirminko vienpusišku.

Bešališki delegatai norėjo žinoti, kodėl apskričio valdyba nesikreipė į „Keleivio“ redakciją ir nepaaiškino dalyko tuojau, kaip tik toji korespondencija tilpo, ale laukė net iki apskričio suvažiavimo, ir čia dėl tos korespondencijos tiek daug laiko užėmė ir delegatus erzino? Aišku, kad tų partizanų tikslas buvo suvažiavusiems delegatams pripasakoti visokių „baisių“ apie „Keleivį“. Lekys net tvirtino, kad tą korespondenciją parašė pati „Keleivio“ redakcija. (Lekys yra melagis, jeigu jis tokį da-

KELIOS PASTABOS IŠ SLA ANTRO APSKRICIO SUVAŽIAVIMO.

Šių metų 5 d. lapkričio So. Bostone įvyko SLA Antro Apskričio suvažiavimas. Delegatų buvo 40, kurie atstovavo 20 kuopų. Iš Centro valdybos buvo S. Mockus ir adv. Bagočius, kurių du pasakojo apie SLA einamus reikalus. Iš nutarimų svarbiausis buvo tas, kad nutarta remti Antrąjį Pažangos Vajų. Man buvo labai įdomu, kad p. Mockus šiam suvažiavime jau pripažino, kad SLA išdininkas adv. Gugis atlieka savo darbą labai gerai, ir kad geresnį žmogų už Gugį vargiai būtų galima rasti. Žmogus, kaip p. Mockus, kuris per metus dirbo su savo vienminčiais kad pašalinti Gugį iš išdininko vietos, šandien jau sako, kad už Gugį geresnio išdininko negalima būtų rasti. Vadinasi, tie žmonės, kurie dirbo kad Gugį pašalinti iš SLA išdininko, dirbo SLA žalingą darbą. Jie norėjo pašalinti nepavduojamą veikėją.

Tai šitaip sandariečių politikieriai domistravo savo „kulturingumą“. J. Peža.

lyką tvirtino.—Red.). Sandariečiai partizanai tikisi, matyt, kad jie savo liežuviais „Keleiviui“ pakenks. Jie pašventė daug laiko ir „Tėvynės“ redaktorių Jurgelionį atakuoti. Girdi, jis jau per „Tėvynę“ varo agitaciją už jam patinkamus kandidatus į SLA Pild. Tarybą; jis „laužo seimų nutarimą“ ir tt. Sandariečiai didelį riksmą kėlė dėl to, kad „Tėvynės“ 44-tam numery tilpo SLA 353 kuopos valdybos pranešimas, kad ta kuopa vienbalsiai nutarė rekomenduoti savo narį P. Dargį į SLA išdo globėjus. Išties tai buvo tik pranešimas, ką kuopa nutarė, o ne agitacija. Bet sandariečiams ir tas nepatiko. Kad labiau sukiršinti delegatus prieš „Tėvynės“ redaktorių, Mockus atstojoje reksmingai atakavo „Tėvynės“ redaktorių, kuris buv tai pasakęs Pildomai Tarybai, kad jis agituosias už patinkamus sau kandidatus. Sandariečiai puolė „T.“ redaktorių ir už tai, kad jis neįdėjęs jų agitacijos ištisai iš Antrojo Apskričio. Matot, jie nori, kad jų raštai, ypač jų partvyškos gremėzdiškos rezoliucijos, tilptų „Tėvynėje“ ištisai, o kada „Tėvynė“ įdėjo ištisai SLA 353-čios kuopos pranešimą, tai jie kelia skandalą.

Tai šitaip sandariečių politikieriai domistravo savo „kulturingumą“. J. Peža.

Lankėsi J. Bačiūnai.

Pereitą subatą Bostone buvo sustoję p. J. Bačiūnas su žmona pasimatyti su pažįstamais. Kitąsyk p. J. Bačiūnas dirbo prieėjusios Chicagoje „Lietuvos“, o dabar jis turi vasarinį kurortą prie Sodus, Mich. Per vasarą jis tenai daro pinigų, o žiemai pats išvažiuoja į Floridą vasaroti. Pakelį į Floridą pp. Bačiūnai ir Bostonas kaset aplanko.

Ponas Bačiūnas yra labai gabus biznieriū. Pas jį vasaroti suvažiuoja turtingesnio luomo amerikiečiai net iš Kalifornijos, nes jis moka juos patenkinti. Bet ypatingai jį mėgsta lietuvių inteligentija. Ir kas jau syki pas jį pasisvečiavo, tas jo neužmirš, nes jis nuolat juos siuntinėja savo laikrašteli, kuris vis primena malonias dienas praleistas „Tabor Farmoj“.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Darželio Sąjunga minėjo
savo 10 metų sukaktį.

Lapkričio 5 dieną Liet. Kultūrinio Darželio Sąjunga minėjo savo dešimties metų gyvavimo sukaktį. Reiškia, praslinko jau 10 metų nuo to laiko, kaip Clevelando lietuviai pradėjo rūpintis savo darželio miesto parke įrengimu.

Bankietas įvyko šv. Jurgio salėje, kur dalyvavo gražus būrelis žmonių, nors vakaras ir nebuvo tiek skaitlingas kaip tikėtasi. Stalai buvo gražiai paruošti ir valgiai buvo geri.

Programa susidėjo iš trumpų kalbų, dainų ir muzikos. Ilgiausią kalbą pasakė sąjungos pirmininkas adv. P. V. Chesnulis. Jisai apibūdino dešimties metų praeitį ir kiek per tą laiką darbo atlikta, kas sukurta. Taipgi paminėjo ir asmenis, kurie yra daugiau prisidėję aukomis ar darbais. Žinoma, negalima visus darbus nušviesti, nes tam reikėtų daug laiko. Ant galo p. Chesnuliui ir dovana buvo įteikta už jo ilgą ir sunkų darbą, nes jis išbuvo pirminku per visą laiką ir jam reikėjo daug pasidaruoti, pakol darželis buvo įrengtas.

„Tėvynės“ redaktorių
Clevelande.

Lapkričio 16 dieną Clevelande lankysis SLA organo redaktorių, brolis Kl. Jurgelionis. Jo atsilankymo tikslas—pasitarti su veikėjais apie antrą Pažangos Vajų.

KAS GIRDETI CHICAGOJE.

Nepaprastas fondų „der-
lius“?

Per ilgą laiką čia nebuvo lietaus, viskas išdžiūvo, daržai, sodnai, pievos geltonagos, o žydberniams ant radijo tai tikra šienapiūtė. Tik žviegia, tik šaukia: „Moterėlės ar vyreliai, nepraleiskite šitos progos! Ateikit, pažiūrėkit, nusipirkit, užsimokėkit,“ ir tt.

Tas nuolatinis lojimas per radiją jau tiek publikai įkūrėjo, kad žmonės nenori nei klausytis, Publika šandien jau gerai žino, kad gerio tavo ro nereikia daug garsinti, žmonės patys atstovai. Viena iš stambiausių lietuvių įstaigų Bridgeporte, kuri nesigarsina, tai „Keistučių Spulka“. O čia visos apylinkės lietuvių daro su ja biznį ir džiaugiasi esą pilnai patenkinti. Velionio Evaldo vietoje čia sekretoriauja Joseph Mozeris, kuris labai gerai ir pavyzdinčiai tvarką veda. Spulką kontroliuoja John Gauba, Janulis ir kiti. Daro po \$60,000 apyvartos per mėnesį. Žmonės, kurie turi kokių reikalų su „Keistučių Spulka“, visi ją gria.

Buvęs Juozo Elijošiaus banką nupirko P. Šukis, sykiu su dviem svetimtaučiais, ir jiems neblogai sekasi. Bridgeporto lietuvių biznierių nepatenkinti žyda, o ypatingai tais, kurie čia ant vietos negyvena. Girdi, atvažiuoja kažin iš kur, padaro iš lietuvių biznį ir išsi-nešdina, nepalikdami nei cento vietos gyventojams.

Jurgis Slabuška.

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ
VALSTIJŲ PILIEČIU?

Aiškinai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c

EILĖS IR STRAIPSNIAI.

Šio knygoje telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų ir tt. Puikiai iliustruota, 95 nusl. 25c

Pramogos, biznis etc.

Šiuo laiku oras Chicagoje pasidarė šaltas, užsibai-

LONDONO APSAUGA.

Smėlių pripilti maišai geriausią apsaugą nuo kulpių ir bombų skeveldrų. Šis vaizdelis parodo, kaip yra apsaugoję Londono gyventojai.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikė, uždainuokim:

Buvo mojus, buvo šilta,
Bobos maudėsi prie tilto;
Dabar vasara išnyko,
Jau ir bobų ten neliuko.

Kai kitokis dabar oras,
Tai dainuoti ima noras,
Todėl aš ir padainuosiu,
Vargus, bėdas išrokuosiu.

Daug visokių bėdų, vargo
Ant svetlėto šito margo;
Ar Amerika, ar krajus,
Visur bėdos, nepakajus.

Pakol Vilniaus neturėjom,
Tai į fondus centus dėjom,
Kad išvyti polską viera,
Kad pasmaugtų ją kolėra.

Dabar Vilniui atsisėdom
Ir jau turim kitą bėdą;
Visi žmonės ten badauja,
Daugiau centų reikalauja.

Neužilgo bus Kalėdos,
Prasidės kitokios bėdos;
Pasilinksminant norės dušio,
O čia kiauři abu išušia.

—Maikė, kodėl tu nepadedi man dainuoti?
—Išrodo, tėve, kad tu jau pradėjai imti dainavimo lekeijas. Matyt, dėl to pereitą savaitę ir pas mane neatėjai.

—Pereitą savaitę, Maikė, aš turėjau sėdėt auzoj.

—Kodėl?
—Mano lupa nusilupo.
—Nesuprantu, tėve, ką tai reiškia.

—Matai, buvo taip, vaikel. Aš susitikau vieną bolševiką nedideliu, ką visokias liekarstvas pardavinėja, ir jis įkalbėjo man nusipirkti tokio šmirkalo, nuo katro plaukai gerai auga. Sako, pašmeruok panosę, tai kaip matai — usai pradės augti. Nenorėjau pirkti. Sako, man usų nereikia. O jis vis neatsitraukia. Sako, tik patrajyk, o pamatysi, kad bus gerai. Sako, kai turėsi gražius usus, tai galėsi gauti da kokią gvyanašę su geru pasogu. Ir pradėjo girti tą savo štofą, sakdamas, kad tai esąs tas pats šmirkalas, katruo Stalinas savo usus šmeruoja. Na, ėmiau ir pasi-lakmėjau.

—Ir aspišutinai?
—Jes, Maikė, kaip tik uždėjau to bolševikiško šmirkalo ant viršutinės lupos, tai visa skura nusilupo. Valuk to, vaikel, per dvi nedėlias negalėjau ant stryto iš-eiti. Jeigu aš dabar jį kur sutikčiau, tai taip ir ziebčiau per marmužą!

—Kodėl?
—Ogi kad kvoderį už dyką ištraukė.

—Bet tai nebuvo už dyką, tėve.

—O ką aš gavau už tai?

—Gavai gerą pamoką, tėve. Dabar jau žinosi, kad tokiems niekam nereikia tikėti. Ar toks žinojimas ne vertas 25 centų?

—Bet kaip žmogus gali žinot nepatirajinęs, kad tai niekai? Ogi kartais gali but ir geras štof.

—Ne, tėve, tokio „štofo“ pasauli visai nėra, kuriuo būtų galima užauginti usus tenai, kur jie neauga.

—Tai kodėl tu man pirma apie tai nepasakei?

—O kodėl tu, tėve, ne-skaitai laikraščių? Laikraščiuose buvo apie tai rašyta jau ne kartas.

—Na, jeigu taip, Maikė, tai tuoiaus einu ir užsirašau gazieta ant čielų metų, o tu man paskaitysi, kas tenai bus parašyta.

—Geras sumanymas, tėve!

ISMIRSIANTI GIRTUOKLIŲ TAUTELĖ.

Žymus keliautojas Reliansas, kuris 12 metų tyrinėjo Pietų Amerikos nežinomas sritis, paskelbė idomias žinias apie Kivajų tautelę. Kivajai gyvena Andų kalnų rytuose, arti Postazo upės. Jie klajoja, bastosi po girias beveik nuogi, minta iš medžioklės ir žuklės ir labai vengia svetimuųjų. Tyrinėtojas tvirtina, kad tai esanti pati tamsiausia ir prietariniausia tautelė, kokią tik jam teko matyti neištirtuose kraštuose. Kivariai nežino ir nepažįsta jokio sergančio gydymo. Logonis jie deda olas ir smalkina biauariai dvokiančiais dumaais. Jei logonis staiga pašoksta ir išbėga iš uolos — jis laikomas pasveikusi, o jei ne — jis miršta užtroškęs nuo dumų. Kivariai gamina svaiginamą gėrimą čičą, kurį gausiai geria jauni, seni ir vaikai. Jie švenčia tabako derliaus, žuklės pradžios ir medžioklės šventes, per kurias visi nežmoniškai girtauja. O ap-svaigę nuo čičos ir karčių tabako dumų ima šokti, kraipyti, šėlti, muštis ir žudyti savo šunis. Iš to dažnai kila žudynės ir kerštvaimai. Pas-kui vėl kelia taikos puotą, vėl geria čičą, o pasigėrę vėl pešasi. Reliansas tvirtina, kad nuo didelio ir dažno svaigalu vartojimo kivariai fiziškai labai silpni ir išsi-gimsta. Vaikai dažnai gimsta akli, paraližuoti arba su kitokiomis ydomis. Todėl kivarių giminė sparčiai ma-žėja ir baigia išnykti. Prieš 30 metų jų dar buvo apie 13,000, o dabar esą vos 5,000 žmonių.

APIE LIETUVĄ DABAR YRA VISO-KIŲ NUOMONIŲ.

Užviešpatavęs pasaulio karas sujaukino ir lietuvius. Vieni džiaugiasi, kad lietuvių tautai jis išeis ant naudos, o kiti bijosi, kad Lietuva nenukentėtų prarasdama savo nepriklausomybę. Kaip toliau bus, dabar sunku išspręsti, o ypač nesant dideliems diplomatams. Bet ir dideli pasaulio diplomatai vargiai gali pasakyti, kaip šis karas užsibaigs.

Dalis lietuvių džiaugėsi, kad Lietuva atgavo nors mažą dalelę Vilniaus krašto (didžiąją dalį pasilikio gerasidė Rusija), o kita dalis mano, kad Vilniaus krašto atgavimas gali pastatyti Lietuvą į dar blogesnę padėtį. Lietuva gali būti į karą įtraukta, ir gali žuti jos nepriklausomybė.

Taigi, šiais klausimais lietuvių nuomonės skiriasi. Žinoma, galima esamą padėtį visai vertinti ir daryti išvadas, ar Lietuva laimėjo ką, ar ne.

Mano manymu, Lietuva negavo nieko. Ji tik tai padarė, ar buvo priversta padaryti, mainu su Stalinu. Gaudama dalį Vilnijos, ji turėjo duoti Rusijai tam tikrą privilegijų pačioje Lietuvoje. Reiškia, Stalinas bus Lietuvos gospadorius. Stalinas naudosis Lietuvos žemėmis.

Lenkų Valdžia Pašalino Generolą Smigly-Rydzą.

Naujoji lenkų valdžia, kuri yra susidariusi Paryžiuje, nutraukė jau visus ryšius su buvusiaja Lenkijos vyriausybė, kuri pralaimėjo karą. Naujasis prezidentas Wladyslaw Raczkiewicz pereiną subata pašalino iš lenkų armijos buvusį vyriausiojo vada, maršalą Smigly-Rydzą, ir oficialiai paleido buvusį parlamentą, kuris susidėjo iš vienos partijos, nes opozicija nebuvo išleista.

Todėl lenkų armijos pirmininkas prof. Makowskis ir buvęs armijos vadas Smigly-Rydzas dabar yra internuoti Rumunijoje.

JUGOSLAVIJOS-VOKIETIJOS SANTIKAI PAGEDO.

Tarp Vokietijos ir Jugoslavijos buvo padaryta prekybos sutartis. Buvo susitarta keistis produktais: kiek Jugoslavija pristatys maisto Vokietijai, tiek pat, tai yra tokiai pat sumai, Vokietija pristatys mašinų ir kitokių dalykų Jugoslavijai.

Dabar jugoslavai apsi-žiūrėjo, kad naciai juos ap-gaudinėja: labai atsilieka su atlyginimu. Kai jugosla-vai pareikalavo daugiau prekių iš Vokietijos, tai naciai pakėlė savo prekių kainas, kad išeitų „lygio-mis.“ Jugoslavijoje tas pa-darė labai blogo įspūdžio ir dabar ji paskelbė daugiau nieko Vokietijai neįsisiuntiti, iki vokiečiai neatsilygins už jau pristatytus jiems pro-dukthus.

Bostoną užpludo Berlyno lapeliai.

Pereitą ir šią savaitę daugelis Bostono gyventojų ga-vė po paštą iš Berlyno lapelių su nacių propaganda. Gavo jų ir lietuviai, kurie nieka-duri tenai nei vieno pažįsta-mo. Lapeliai spausdinti an-glų kalba ir smerkia Angli-ją, kaip didžiausią karą kal-tininę. Lapeliuose sakoma, kad Anglija pristatiusi Len-gikijai net nuodingų dujų, kad išnuodytų vokiečius. Klausimas, kaip Berlynas gavo Bostono žmonių var-dus ir adresus? Pasirodo, kad čia juos surinko Hitle-rio agentai ir nusiuntė Ber-lynan.

me, Lietuvos pajuriu. Rusi-ja suves savo kariuomenę į Lietuvos žemę ir sustiprins rubežius nuo savo draugo Hitlerio. O jei tarpe jų dvi-ejų „draugų“ kiltų karas, tai kas pirmiausia nukentės, jei ne Lietuva? Kol Hitleris pasieks Rusijos žemę, Lie-tuva bus visai sunaikinta.

Kaip bile vienas iš mūsų jaustumės, jeigu mūsų kaimynas ateitų į mūsų na-mą ir pradėtų mums diktuo-ti tvarką? Taip dabar yra su Lietuva. Tai kas gali tokio-mis „dovanomis“ džiaug-tis? O kaip ilgai Vilniaus kraštą lietuviai galės išlai-kyti, tai čia dar kitas klausis-mas. Ar Stalinas nepasiegs taip su lietuviais, kaip Hit-leris pasiegs su čekais?

Pasiimti tokią privilegiją, kad suvesti į svetimą kraštą savo kariuomenę ir stiprinti tenai savo militarines po-zi-cijas, tai jau nepaprastai dalykas. Šitoks žingsnis gali privesti prie užėmimo visos Lietuvos.

Kažin, ar ne per greitai Amerikos lietuviai išsišoko užgirdami ir džiaugdamiesi atgauta Vilniaus krašto da-limi? Ar ta parama, kurią tuli nori teikti, nenueis Sta-linui ant naudos? Ar Rusi-ja nepasinaudos Amerikos lietuvių pasiūtais pinigais?

Tiesa, Europos korespon-dentai praneša, kad Vil-niaus kraštas reikalingas greitos pagalbos. Aš sutin-ku, kad pagalbą reikia teik-ti, bet reikia ir atsargumo. Nuo pat Lietuvos įsikurimo mes dėjom pinigų viso-kiems jos reikalams, bet jų žlugę visai ne naudos. To-kių būdu, reikėtų šį reikalą rimtai pasvarstyti, o ne vien tik šaukti, kad „esame geri lietuviai.“

Vilniaus dalies atgavimas padarė dar ir perversmą A-merikos lietuvių tarpe. Ko-munistai, kurie šaukdavo prieš nacius ir fašistus, da-bar pasakoja, kad prieš fa-šistiską nacių mokslą nereik-ia kovoti, nes Hitleris pa-sibučiavo su Stalinu. Dabar komunistai jau negali prieš Hitlerio ir Smetonos val-džią nieko sakyti. Masiniai mitingai jau nebešaukiami protestuoti dėl mažųjų tau-tų grobimo. Reiškia, fašistai komunistams dabar jau ge-ri, jau tarp jų cementuojasi bendras frontas.

Kita dalis lietuvių, kurie rėmė tautininkų valdžią Lietuvoje ir murus vertė ant Stalino, ant komunistiškos Rusijos, dabar taip pat pra-deda savo nusistatymą keis-ti. Nekurie jų padeda net viešai sakyti, kad Stalinas esąs geras Lietuvos prie-telis, jis Vilnių sugrąžinęs. Tačiau ir jie supranta, jog Vilniaus dalis nepadovano-ta Lietuvai, o tik išmainyta į tam tikras koncesijas Lie-tuvoje. Taigi, atsirado įvai-rių minčių, nes niekas tikrai nežino, kokią išvadą iš to pasidaryti.

Tiesa, Lietuvos valdžia gal ir negalėjo geriau pada-ryti, kaip tik priimti Rusi-jos pasiūlymą ir sutikti su paduotais planais. Lietuva nepalyginamai mažesnę ša-lis ir spēka negalėtų pasi-priešinti. Galima tik tiek Lietuvos valdžią peikti, kad ji nėra demokratijai ir dar-bo žmonėms prielanki. Biednuomenė yra skriaudžiama ir neturi tokių teis-ių, kokias turi ponija. Yra įvykę incidentų, kurių Lie-tuvos žmonės niekuomet ne-pamiš. Tokių būdu dabar-tinė valdžia neturi visų gy-ventojų pritarimo kad ir da-bartinio momentu. Jeigu valdžia būtų demokratinė ir gyventojai turėtų pilnas teises, tai būtų nuosirdžiau kooperavę su valdžia ir šalį ginant.

Jonas Jarus.

Socialdemokratu Vaidmuo Kovoje už Lietuvos Laisvę

— Augustinas Janulaitis. —

(Tąsa)

Rusų žandarai, pajutę LSDP darbą, pradėjo smarkią kovą. Mažiau, gal but, jiems rūpėjo socialiniai anų tikslai, kiek politiniai. Atgimstanti, kariaujanti, norinti atsiskirti nuo Rusijos Lietuva buvo pavojinga. Netaip lengva buvo sužinoti vadų vardus, susekti ir pagauti organizaciją; pagaliau žandarija, visgi suradus pakan-kamai medžiagos, pradėjo masinius areš-tus. Tie suėmimai ilgesniam laikui per-traukė LSDP darbą. Vieni iš veikėjų buvo ištremti į Sibirą, kitiems pavyko laiku emigruoti.

Partijos viršūnės išardytos, nemaža ei-linių darbininkų buvo išvaikyta.

Pradėtasis darbas negalėjo ilgam ap-mirti. 1899—1901 m. prie LSDP prisidėda kiti žmonės, prisidėda daugiau iš vakari-nės Lietuvos dalies, kurie vien lietuviškai kalba.

Lietuvos atgimimas be lietuvių kalbos neįmanomas. Ir tie veikėjai, kurie nemo-gė tos kalbos, mokėsi jos, ji yra atspara prieš Varšuvos užmačias, prieš dvarininkų viešpatavimą, ji — rusų valdžios perse-kiojamųjų ginklas. LSDP daug prisidėjo prie lietuvių kalbos pozicijų stiprinimo darbininkų ir inteligentijos tarpe.

Iki šiol ramioji lietuvių spauda, besirušinant kultūros, kalbos reikalais, ilgai-niui virto opozicine, juo toliau, juo labiau ji darėsi radikalesnė, ir siulomos priemo-nės kovai prieš rusų valdžią darėsi aštres-nės. Radikalusis jaunimas eina į LSDP.

Politinėse viršūnėse atsirado naujų žmo-nių; liko tik dalis senųjų darbininkų agi-tatorių. Pradėjo eiti naujas laikraštis, „Darbininkų Balsas“ (1901 m.), o nuo 1903 m. jau ir knygelės, atsišaukimai.

Lenkų Soc. P. (PPS) laikinai buvo pa-sinaudojusi areštais LSDP veikėjų, ji stengėsi surasti sau šalininkų Vilniuje, Kaune ir kitur; kartais tas pavykdavo, bet neilgam: laikinai prisidėjusieji prie anų grįžo atgal, priaugo naujų jėgų. Ir vėl k-lė darbas, eina dar stipriau.

Lenkų Soc. P. (PPS) sykį bandė rašyti lietuviškai, lietuviškai kalbančių tarpe skleist savo darbą, buvo išleistas vieną knygelę lietuvių kalba („Vardan teisy-bės“), bet greitai pamatė, jog Lietuvoje sprunka iš jos net lenkiškai kalbantieji, tai pati liovėsi dirbus lietuvių kalba.

LSDP, susitvarkius per 1902 m. suva-žiavimą, grįžo prie savo politinės progra-mos. Tojų jos daly, kur kalbama apie Lie-tuvos ateitį, pasakytą: „**pripažindami kiekvienai tautai teisę pačiai rupintis ir daryti nusprendimus apie savo gerovę, LSDP iš politiškos pusės stengsis sutverti demokratišką lietuvių respubliką, sufede-ruotą su kaimyniškais tautomis, esančiomis ant to paties laipsnio visuomeniško ir politiško ugio.**“ O apie raštų ir agitacijos kalbą, pasakyta, jog bus vartojama dvi kalbos: pripažinta, kad abi Lietuvos dar-bininkų dalys yra lygios. Centru liko, kaip ir pirmiau, Vilnius.

Kadangi dabar į partiją prisidėjo dau-giau lietuviškai kalbančiųjų, tai dabar

SNAUDŽIANTIS MILŽINAS.

Ten kur bokštai ant kalnų baltuoja,
Žiba rumai tarp medžių šakų.
Ten lušnos tik skurdas alsuoja,
Alkis baido klampynę vargą.

Nuo ankstybo sekmadienio ryto
Ten išgliaudo gal šimtą maldų.
Kazkada iš dangaus manna krito,
O dabar — pinigai „jo“ vardu.

Bet uos surenka linksmi sotūs,
Bokštų, aukurų, seifų sargai,
O tas lušnas — skylėtas, kuprotas —
Vis pešioja ir stumdo vargai.

Kur galia, prabanga, kapitalas,
Ten dievulis dažnai į svečius...
Bet tos vaisės, tas dangiškas stalas
Sunkiai slėgia lušnelių pečius.

Rumai, bokštai — tai lašas, tai liunas.
O lušnų — vandenynas platus!
Juk tai milžinas, žemės galiunas,
Kuris remia pasaulio skliautus.

Plieno raumenys, Herkulo ugis,
O krutinė vulkanų šimtai.
Vienas mostas, vienintelis smugis —
Subirėtų tamsos pastatai.

Tai — liaudis, milijonai artojų.
Ji dar miegia, bet greitai pabus:
Ji atnės čia saulėtą rytojų
Per audras išvartytus stabus!

Povilas Sirvyš.

partijos išvaizda šiek tiek pasikeitė. Prisi-dėjo daugiau jėgų ir iš sodžiaus, daugiau raštų ėjo lietuvių kalba, pasirodė taja kal-ba raštų, originalių ar vertimų iš vakarų Europos kalbų. Dabar lietuvių kalbos plo-tas padidėjo, skaitytojų buvo daugiau, le-šos ėjo iš ten.

Darbas juo toliau, juo labiau ėjo pla-tyn. Jis įtraukė daugiau ir lietuvių jauni-mo, visokių darbo žmonių, revoliucinių gaivalų.

Šitą LSDP sustiprėjimą pajuto ir kiti sluoksniai Lietuvos visuomenėje. Kiek pir-miau mažiau jie to paisė, o dabar politinės kovos klausimai tapo gyvu dalyku, reikė-jų pasirinkti vieną ar kitą pusę. Dabar gi prasidėjo revoliucinio fermento inėjimas i. palyginti, ramų, dar neturinti politinių formų judėjimą. Dalis jaunimo atsisitraukė iš demokratų, sujudo net konservatyviniai sluoksniai.

Kultūriškai tautinis lietuvių judėjimas, iš pradžių, neturėjęs jokios politinės var-sos, turėjo visgi tapti politiniu. Lietuvių spauda buvo uždrausta; elementoriai, maldaknygės, gabenamos iš Prusų. Liau-dies reikalavimai tačiau negalėjo tuo ten-kintis; priaugančioji inteligentija turėjo bandyti kurti savo raštiją. Dvarininkų klai-sė, dažniausiai kanbančiųjų lenkiškai, skersomis žiūrėjo į tą lietuvių liaudies tau-tinį ir kultūrinį atgimimą, o buvo tat drau-gė ir sodžiaus kilimas. Ukinkinai pradėjo įgyti visuomenės sąmonės. Dvarininkų spauda, lenkų kalba rašoma, ėmė puolinė-ti lietuvių demokratiją — apsaukė ją esant carine, maskolofilų padaru. Tatai turėjo sukelti atitinkamą reakciją inteligentijoje, kaip tik rusų valdžios persekiojamųjų. O jau visai neduodavo gyventi dvarininkai, jeigu kas iš jų idealistiniai, sumetimais ėjo su liaudim, ėmė jos kalbą, steigė mo-kyklas, žmoniškai elgėsi su darbininkais. Kartais jų vaikai dirbdavo socialdėmo-kratų tarpe, šitie atsidavėliai buvo žy-miausių kovotojų ir vadų tarpe.

Lietuvos Socialdemokratų Partija buvo griežčiausioji, kuo toliausiai einanti opo-zicija prieš rusų absoliutizmą, prieš kon-servatyvius, balius dvarininkus, ji galėjo žadėti tautinį reikalavimų patenkinimą busimoj nepriklausomoj Lietuvoj.

Taigi dabar LSDP buvo du įvairiausi gaivalai: susipratęsiejį darbininkai ir re-voliuciniai nedarbininkų kloadai.

Didėjant vieną labiau aktingoį Lietu-vos visuomenės daly opozicijai prieš rusų absoliutizmą, skirtumas su ramiais ir kon-servatyviais gaivalais tapo didesnis. Ir iš baimės anie pradėda priešintis, kam šie toli eina, kad gali užtraukti caro rustybę visai Lietuvai. Lietuvių spaudoj jų reiške-jais buvo klerikalai — jaunoji kunigų karta.

Dar 1900 m. „Tėvynės Sargas“ savo 12 Nr. rašė: „Politišką Lietuvos nepriklauso-mystę mes skaitome už tuščią svajonę ir prieš aną, išreikštą neva Lietuvosiosios Socialdemokratiškosios Partijos išleidžia-mosiose knygelėse, atvirai protestuojame. Sargiečiai, o su jais visa konservatyvška lig kaulų smegenų Lietuva, pripažįsta Ru-sijos cėsorių už tikrą savo valdovą, nuo Rusijos nerūpinas skirtis.“ Čionai, be abe-jos, tikėjosi, kad rusų vyriausybė darys skirtumą tarp jų ir kitų lietuvių.

Tie patys kloadai kreipiasi į dvarininkus (su atskira knygele, lenkų kalba), nori už-megsti ryšius su jais, norėtų dargi jiems pavesti lietuvių judėjimo vadovybę, jeigu priims lietuvių kalbą. O kai dėl Lietuvos ateities, tai pasisako, kad politinį Lietuvos atgimimą laiko per tuščią svajonę.

Šita visa turėjo padidinti socialdėmo-kratų jėgas, turėjo patraukti jaunimo, energingesnių žmonių prie LSDP.

LSDP savo sąstatu nesykį atsinaujinda-vo, bet programa ir vardas liko seni; nau-jieji stengėsi palaikyti tradicijas, ir, ro-dos, nebuvo reikalo ką keisti.

Prie politinės programos dalies visgi dažnai tekdavo grįžti. Atsirado per tą lai-ką rusų socialdemokratija; pradėjo rasti opozicinius rusų liberalų judėjimas, pradė-jo bręsti politinė sąmonė kituose Lietuvos kloaduose, tai reikėjo vėl pasisakyti. 1903 metų sausio mėn. konferencijoj buvo pa-daryta keliatas nutarimų politinėj pro-gramos dalyje. Liko senoji programinė dalis, minima demokratinė Lietuvos res-publika, o atsižūrint į bendrąją Rusijos konstituciją, kaip ir pirmiau, pradėta: „**jeigu jau bus galima, sutvers laisvą fede-raciją demokratiškų respublikų.**“

Tas pats šukis kartojamas 1903 m. ge-gužės 1 d. atsišaukime.

(Bus daugiau)

Iva

PONAS BUD AMERIKOJ LIETI

Lietuvos ge-sulas p. J. Bu-ke anądien s-ulaž Ame-atstovus. Ky ir atsilankė Press, Int. l “N. Y. Tim-Tribune,” “Telegram,” “Je-ward,” “Je-Journal” ir “Forward.” Iš-asmenų. Pas-truko apie p-dos, kuriame rodė, kad maitinti neti Vilnių, bet i-gėlių, kurie blos paramu atbėgo be ir jokio tur Nors Lietuv visuomenė lietuvių v pasižymi v deda žmo tačiau mu-nualintas rą, negal-giems kra-turtingesn nuo-karo ramės, t-biau tikisi Jau tą o rytojai Times.” ir kiti Ne-čiai paraš-bėjima. 2 aprašė ž-damą žy-tuvai, n-gėlių yr-

KAUNI LIUTO

Už-tukio” jos tam-čius ir teisti už tų paba-mėnesių stovyklo kai dab-torę, A-bute pers-gabentas goninė p-

PLĖSIA SAUI

Spalių Eigirdžiū, nuo Telš važiuojai Telšius A O. Leit piktadari dyti ir a-iviai nest-saudoimi pruko.

Califor-Tamą 1-Lewis.

UJIENOS"
uth Halsted Street
CAGO, ILLINOIS
i kōpijā pasiūsime veltul.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHEISONIENĖ.

NAUJIEJI MIEGO TYRINĖJIMAI.

Tinkamas miegas žmogui
turi nepaprastos reikšmės.

Žmogus, dirbęs šioji ar tokį darbą, nuvargsta ir jam yra reikalingas poilsis. Ir juo sunkesni fizinį darbą dirbame, tuo greičiau ir stipriau nuvargstame. Šiek tiek nustoje tą darbą dirbti, praleidę keliatą minučių mes jaučiame, kad jėgos vėl siek tiek atgaus ir tą darbą galime dirbti toliau.

Protinis darbas mus taip pat nuvargina — kartais net daugiau — kaip fizinis. Ilgiau padirbėjus profinį darbą taip pat reikalaujame poilsio.

Bet tų trumpųjų valandėlių dirbančiam žmogui nepakanka: žmogaus organizmas reikalauja ilgesnio poilsio, kokį mes turime nakties metu miegodami. Visiems gerai žinoma, kad miegas reikalingas net ir tiems žmonėms, kurie jokių darbų nedirba. Tęgų pabando kas nors bent keliatą naktų praleisti be miego, tai tiesiog besėdėdams užmigs.

Kodėl žmogaus organizmas negali išsilaikyti be miego, šiaip sau nieko nedirbdamas? Mokslininkai tą klausimą jau senai tyrė ir surado šiojių tikių atsakymų. Kai kurie iš jų spėja, kad, esą, žmogui ką nors dirbant, galvojančiam, pagaliau, net ir nieko nedirbant, organizme prisirenka lyg ir kokių nuodų, kurie iš organizmo turi būti pašalinti. O tie nuodai, tas mūsų raumenų ir smegenų energijos sumažėjimas, gali būti pašalinamas tik žmogui miegant. Taigi, miegas ir yra ne kas kita, kaip tų nuodų pašalinimas.

Yra daromi įvairūs bandymai, ar nebutų galima tų kenksmingų dalykų pašalinti kokių nors dirbtinių būdų — tuomet žmogui visiškai nereikėtų miegoti. Pirmieji bandymai buvo padaryti su jūros kiaulytėmis. Mokslininkas Weinhardas tyrimams naudojo tam tikrus vaistus, vadinamus antiektotoksiniais, kuriuos leido jūros kiaulytėms. Esą pasiektas patenkinamų rezultatų. Šiandien, žinoma, dar per anksti kalbėti apie tai, kad tokie vaistai greit bus išrasti ir žmogus tikrai galės apsieiti be miego (tai būtų puikus dalykas, nes mūsų gyvenimas tuomet būtų visų trečdaliu palengvėjęs!), bet atei viskas gali būti.

Vienas garsus gydytojas išleido didžiulę knygą, pa-

švęstą vien tik miego klausimams. Gydytojas Horne, tos knygos autorius, plačiai savo knygoje apžvelgia miegą, kaip žmogaus sveikatos pagrindą. Toje knygoje yra sudėta daugybė įvairiausių fotografijų, piešinių, diagramų ir kt., kuriais nurodoma, kaip žmogus turi miegoti, norėdamas kuo geriausiai išsimiegoti ir tt. Čia nors trumpai peržvelkime, ką toji didžiulė knygų rašo gydytojas G. M. Horne.

Miegas, sako jisai, nei kiek nemažesnes svarbos organizmui kaip ir maistas. Tačiau ne kiekvienas miegas lygiai teigiamai atsiliecia žmogaus sveikatai. Vėpusiškai naudingas tėra tik sveikas miegas. Be miego ar blogame miege praleista naktis atėinančios dienos darbuui bus sunki našta, o sveikatai milžiniška ir neatitaisoma žala. Netinkamai ar visai nemiegojęs žmogus per dieną jaučiasi paliejęs, menkai ar net visai nedarbingas, tiek protiniu, tiek fizinio atžvilgiu. Be to, toks žmogus negailestingai kapoja savo sveikatos medžio šaknis. Jis buna pats pirmasis kandidatas sutikti su Kocho bacila, mažakraujyste, nervų sutrikimu, vidurių negalėmis ir tt.

Miegui reikia tinkamai paruošti patalpą, savo organizmą ir dvasią. Nepaprastai daug reikšmės miegui turi maistas, ypač vakarienė. Žmogus, kuris prieš eidamas miegoti smarkiai užvalgo, niekad neturės tinkamo poilsio. Net daugiau: tokiame žmogui naktis bus ne poilsio, o kančių laikas. Gausiai prisivalgiusio žmogaus miego palydovai esti neramūs sapnai, nesvarūs vaizdai, o ilgainiui paruošiamas kelias į naktivaikštas, miegievius. Užtat einant gulėti reikia griežtai vengti valgyti sunkiai virškinamųjų valgių, stipriųjų prieskonių ir gerti alkoholinių gėrimų. Kai miegama, miega visos organizmas. Kraujotakos organų veiklumas sulėtėja, todėl sunkesnis maistas negali būti tinkamai suvirškintas ir panaudotas organizmui atstatyti. Tačiau ir lengvai virškinamam maistui vakare pasitipintus nedera tuoj eiti gulėti. Viena, dvi valandas pavalgus neiti miego, reiškia valandą prailgintą miegą ir tiek pat pratęstą gyvenimą. Tačiau tuo metu reikia ne sėdėti, o judėti, vaikščioti.

Naujo deguonio iš oro įtraukimas į plaučius grynina kraują, nuramina nervus ir, apskritai, nepaprastai teigiamai veikia savijautą. Miegamojo kambario išvedinimas naudingesnis ir reikalingesnis už senų ligonio drabužių dezinfekciją. Higiena reikalauja, kad vienam žmogui kambaryje būtų šešioliką kubinių metrų gryno oro valandai. Miegamajame draudžiama laikyti gėles, nes jos naktį geria gerą orą, o išleidžia sugedusį. Vargu kas kitas taip išganingai paveikia sveikatą, kaip nusiplovimas vėsniu vandeniu prieš gulimą. Šitas vanduo nuplauna visas dulkes, bakterijas, ricbalus ir atgyvenusias odos paviršutines daleles. Negalima nusiplauti viso kūno. Reikia plauti bent kojas, nes tai atleidžia sąnarių įtempimą ir gaivinačiai paveikia.

G. M. Horne rekomenduoja per kiaušius metus nebijoti miegoti prie atviro lango. Menkakraujams ir silpnai plaučiams žmonėms sveikas

Ko Mokinasi Rusijos Moterys.

Kuomet viso civilizuoto pasaulio moterys piktinasi militarizmu, tai komunistai didžiuojasi, kad jų moterys mokinasi kariško amato. Šis vaizdelis parodo, kaip pratinašaudyt vieną Rusijos

ir galimas miegas tik prie atviro lango, nuolat susisiekiančiam su grynų oru kambaryje.

Minkšta patalinė žmogų daro tinginiu, ištižėliu. Tik kiekiau paklotoje lovoje miegama neperkaistant, sočiai, o atsikėlus jaučiamasi gaiviai, pailsėjus.

Lemiamos sveikatai reikšmės turi miego ilgumo laikas. Kaip nepakankamas, taip ir per ilgas miegas kenkia sveikatai. Fizinio darbo darbininkui normalu miegoti septynias valandas, o protinio — aštuonias. Energija, jaunatvės žavumas, sviesus žvilgsnis ir sveikata nepalieka tik to žmogaus, kuris neardo miego ir reguliariai eina poilsio 10—11 valandą, o keliasi ne vėliau kaip 5—6 val.

Gydytojas G. M. Horne ilgą laiką darė su 30 asmenų mokslinius bandymus dėl gulėjimo būdo, galvos laikymo miegant, lovos rūšių ir tt. Jaunesnieji gulėti daugiausia pripratę ant kairiojo šono, o vyresnio amžiaus ir senesnieji aukštesninki. Sakoma, kad sveikčiausia miegoti gulint ant dešinio šono. Pasirenkant lovos pastatymo kryptį, geriausia galvą dėti į šiaurės pusę. Nors tai žmogaus organizmui neturi lemiamos reikšmės, tačiau kažkoks skirtumas vis dėlto esąs pastebimas. Ilgų stebėjimų metu nustatyta, kad šiaurės kryptis daranti kažkokios raminančios įtakos, kuri ryškiai pasireiškianti miegančiojo laikysena. Tačiau tų paslaptinių galių veikimas žymus tik pas asmenis, kurie ilgesnį laiką buvo tokioje išėjimosi padėtyje.

Ypatinai žymios vertės G. M. Horne teikia kuno ir sąmonės įtempimo atleidimui. Pirmučiausia, turi būti atleisti visą kuną ar atskiras jo dalis varžą rašičiai ar juostos. Tik tuomet kraujas gali laisvai cirkuliuoti ir atgavinti organizmą. Tačiau nepalyginamai svarbiau esą

atleisti visus sąmonės varžtus. Neiti gulti nakties poilsio susinervinus, supykus, susirupinus ar su kokia neįsprendžiama tebesprendžiama mįsle ar klausimu. Poilsio tegu buna visiškas poilsis, nes tik visoms, ir smulkiausioms organizmo dalelėms pailsėjus, ateina gaivi ir pilna galimybių rytojaus diena.

Taigi, miegas žmogui turi didelę reikšmę, todėl visiems reikia pasirūpinti, kad toks miegas tikrai būtų geras, mūsų jėgas atgaivinas miegas.

ACIU UŽ GERUS PATARIMUS.

“Keleivio” moterų skyriuje tankiai telpa labai gerų ir naudingų patarimų, kurie yra reikalingi netik moterims, bet podraug ir visiems skaitytojams. Pavyzdžiui, daktaro Matulačio straipsnis apie vidurių užkietėjimą. Niekas neužgindys, kad vidurių užkietėjimas lygiai vargina kaip vyrus, taip ir moteris; kaip senus, taip ir jaunus; ir dažnai jis taip žmogų kankina, kad nežinau kas daryti, nei kur pagalbos įieškoti, todėl tenka ryti visokias sveikatai kenksmingas pilies. Labai ačiū daktarui už jo gerą širdį ir rupestį apie žmonių sveikatą. Tik gaila, kad gerbiamas gydytojas nepasakė kur gauti ir kaip vartoti tą “vidurių ekstraktą”, su tulžia, kurį jis sakosi pats vartoja. (Tulžis anglų kalboje vadinasi bile, o “Bile Extract,” mums rodos, galima gauti kiekvienoje aptiekoje, tik nepatartina imti be savo daktaro patarimo. — Red.)

Ačiū ir visiems kitiems rašytojams, kurie nesigaili pasidalinti savo žinojimu ir netingi į laikraštį parašyti. Taipgi ačiū ir laikraščiu, kad surenka ir patalpina tokius naudingus patarimus ir geras žinias. Žmonės “Keleivį” už tai labai myli ir visur jį skaito.

KOPLYTĖLĖS KARALIENEI.

Tau papuošę galvą žvaigždėtai vainikais,
Mėnulį ir žemę padėjo po kojų
Ir skelbia, kad tu kiekvienam maloninga,
Gyvenimą juoda paverti ir rojų.

Ir aš tuo tikėjau, maža ir bailutė,
Kai tavo altorių žiedais dabinau.
Bet laikas parodė man tikrąją būtį,
Ir karčią gyvenimo tiesą žinau.

Štai tukstančiai sotys ir viskuo pertekę:
Jūs supa puošni ir jauki prabanga,
O čia milijonai be duonos, be stogo:
Jūs blaško vargų ir nelaimių banga.

Bet tu neateini į skurdžią lušnelę,
Kur skurdas juodžiausias ir pilna vargų,
Kur motina rauda suklupus ant kelių,
Prie karsto džiuvos nukankintų vaikų.

Niekad nepažvelgi į alkana šeimą,
Kur kūdikiai šala ir miršta badu,
Nors motinai akys nuo skausmo aptemo,
Nors ji iškalbėjo tau šimtus maldų.

Aš nieko nelaikiu, tavęs nemaldauju,
Zinau, kad padėti tu mums negali,
Nors tavo paveikslais, baltom kopyltėlėm
Taip tankiai nusidėga gimtoji šalis.

Kad tavo vardu prisidengę prekiauja,
Juk tu nežinai ir esi nekaltas.
Is viso stovyklų šimtus pagamina,
Bet pats širdis negyva ir šalta...

Bronė Č.

APIE GALICIJOS UKRAINĄ.

Sovietų kariuomenė užėmė ne tik tiktai tas vakarines Ukrainos sritis, kurios priklausė prieškarinei Rusijos imperijai, bet ir Galicijos Ukrainą arba rytinę Galiciją, kuri prieš didįjį karą buvo Austrijos-Vengrijos dalimi, o jai suirus, atiteko Lenkijai.

Lenkai rytinę Galiciją vadindavo “Mažąja Lenkija” ir buvo suskirstę į tris vaivadijas: Tarnopolio, Stanislovo ir Lvovo. Nuo vakarinės Galicijos (lenkiskos) ją skiria Šano upė.

Galicijos žemė ilgus amžius buvo įvairių pretendentių ir ją varžybų objektu.

10-tame ir 11-tame amžiuje dėl Galicijos žemių atkakliai kovojo lenkai ir rusai. 12-tame amžiuje susikūrė Galicijos kunigaikštystė, o vėliau Galicijos—Valuinės kunigaikštija, egzistavusi iki 15-tojo amžiaus. 1387 m. Galicija pateko į lenkų rankas. 1772 m. po pirmojo Lenkijos valstybės padalinimo Galicija buvo prijungta prie Austrijos. 1809 m. Tarnopolio sritis buvo atiduota Rusijai, bet vėliau grąžinta Austrijai.

Nuo 1848 m. ukrainiečiai dėjo visas pastangas, kad rytinė Galicija gautų atskirą seimą ir administraciją, bet nieko nelaimėjo. Vakarinė Ukraina neišgalėjo atsiskirti nuo mechanškai prijungtų prie jos lenkų žemių.

Austrijos-Vengrijos imperijai suirus, rytinė Galicija pasiskelbė “Vakarines Ukrainos respubliką” (1918 metais). Kiek vėliau ji proklamavo savo susijungimą su nepriklausoma Ukrainos liaudies respublika, susikūrusio buv. Rusijos imperijos teritorijoje.

Jungtinė nepriklausoma

demokratinė Ukrainos respublika neilgai gyvavo. Ukrainos liaudies respublika (rytinė Ukraina) nepajėgė apginti savo nepriklausomybės ir buvo sovietizuota. Vakarinė Ukrainos respublika tapo lenkų argesijos auka (1919 m.) ir buvo prijungta prie Lenkijos, kaip jos dalis.

1923 m. Aukščiausioji Santarvės taryba savo nutarimu dėl rytinių Lenkijos valstybės sienų pripažino Galicijos Ukrainos prijungimą prie Lenkijos.

Dabar, matyt, ji bus susovietuota ir prijungta prie Sovietų Ukrainos respublikos.

Galicijos Ukraina turi apie 6 milijonus gyventojų. Lenkų statistikos duomenimis ukrainiečiai sudaro apie 42 nuoš. visų gyventojų. Tačiau šius duomenis negalima laikyti visiškai tikrais.

Gyventojų surašinėjimas buvo padarytas 1921 m. Pasireiškus lenkų tendencijai sumažinti ukrainiečių skaičių, ukrainiečiai iš dalies boikotavo surašinėjimą.

Galicijos Ukrainos miestuose beraščių skaičius siekia 17 nuoš., o kaimuose net 38 nuoš. Ypač beraščių skaičius žymus ukrainiečių tarpe, nes mokymas jų gimtąja kalba visą laiką buvo labai varžomas.

T.
NAMŲ DAKTARAS.
Parasė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiais nurodymais, vaistus dėl kokios ligos naudoti. Verta šią knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina \$1.50. Audeklo viršelais \$2.50.

Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas. Aprašo, kokių būdu žmonės rašyti išmoko, kokių būdu išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta ir tt. Chicago, 1905, pusl. 304. Apdaryta \$2.50.

Nužudė Vaiką iš Gailėsčio.

Čia parodyta Mrs. Repouille su savo 13 metų amžiaus sūneliu, ir jos vyras Lewis Repouille, kuris tą vaiką nužudė. Jis aiškina padaręs tai iš gailėsčio, nes vaikas buvęs nesveikas ir užaugęs būtų nelaimingas palieglis.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1939 METAMS.
Jos Mačiulis — pirmininkas,
906 Prescott St. Waukegan, Ill.
P. Sedoravičia — pirm. pagalbininkas,
733 Lincoln St., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt.,
780 McAlister Ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rašt.,
720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekūnas — kasierius,
726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBĖJAI
D. Lauraitis — K. Ambrozunas,
KNYGIAI
K. Dambrauskas, A. Marcinikas,
MARŠALKOS:
P. Rukštalas, J. Jarašaitis.
Susirinkimai buna paskutinį nedėliantod od 8-10-11 valandų užsų tuop Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p.
ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Sventadieniai: 10 iki 12 dienų.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiis Kalbą
SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBS VEIKALAS
KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kūno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kūno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta
Kaina \$2.50

KELEIVIS
253 Broadway So. Boston, Mass.

ISEINA I PENSIJĄ.

Admirolas Yarnell, kuris iki šiol vadovavo Jungtinių Valstijų laivynui Tolimuose Rytuose, pasiekė jau 64 metų amžiaus ir išėjo į pensiją.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikraščių.)

PAVYDULINGAS VYRAS PERSEKIOJA TARIAMAI SAVO KONKURENTĄ.

Prie Vėdžiogalos gyvena vienas ukininkas apie 40 metų amžiaus. Apie tiek metų amžiaus ir jo žmona. Juodu sugyvena neblogai bet ukininkui įstrigo galvą mintis, jog vienas kaimynas lenda prie jo žmonos. Pavydulingas vyras pradėjo savo kaimyną persekioti užpildinėti, grąsinti užmušti. Nors tariamasis meilužis nei nemanė prie svetimos žmonos gretintis, bet pavydulingas vyras nedavė savo kaimynui gyventi. Persekiojamas žmogus pabėgo iš namų ir atsikėlė gyventi Kaune.

Bet tas nenormalus pavyduliautojas ir Kaune žmogui neduoda gyventi: atvažiuoja Kauran užpildinėja grąsina nužudyti.

Persekiojamas pilielis pavyduliautojui išskėlė baudžią.

Dabar tas pavyduliautojas renka liudytojus ir kitus argumentus ir nori įrodyti, jog kaltintojas tikrai "meilė medžioja".

ATGAVUS VILNIŲ, KAUNE ATPINGA BUTAI.

"Keleivys" buvo jau rašęs, kad Vilniaus atgavimu ne visi Lietuvoje džiaugsis. Kauno namų savininkams Vilniaus atgavimas bus stačia pėliu po kaklą, nes jie visos įstaigos iš Kauno išsikels į Vilnių, tai pristatytuose Kaune namuose nebus kam gyventi. Savininkai turės šauktis į Amerikos lietuvius pašalpos.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad butų kainos Kaune jau pradėjo kristi. "Lietuvos Žinios" rašo:

Vilniaus atgavimu labai yra susidomėję Kauno namų savininkai. Nors dar nepaaiškėjo, kokios įstaigos į Vilnių kelsis, bet aišku, kad kelsis nemaža įstaiga, o su įstaigomis ir tu įstaigų tarnautojai. Persikėlimo į Vilnių nuotaka Kaune jau jaučiama: kas daro naujas nuomos sutartis, tai rašo parašą, kad nuomininkas sutartį nutraukia kai bus reikalingas, o daugumas derybų dėl butų nuomos visai nutruko.

Iš viso to daroma išvada, kad Lietuvai atgavus Vilnių Kaune butų krizė bus išspręsta ir butų kainos turės atitinkamai kristi.

BIRŽUOSE PRIMUŠĖ GIMNAZIJOS MOKYTOJĄ DIDŽIULI.

Biržų miesto gyventojai Morkvėnas, Sukys ir Štaupas, Latvialos, prisigėrę šamarliako emė muštis ir išdaužė "traktieriaus" langus. Kitame kambary vienos fabriko darbininkės palikti vaikai išsigandę pradėjo klykti. Priešais gyvena gimnazijos mokytojas Didžiulis, išėjo jų nuraminti. Kieme jį sutiko mušeikos ir po trumpo mokytojo pastabos, emė jį mušti. Mokytojas gavo pasiūlyti, ir ėjo į policiją, o mušeikos supratę jo planą, pasivijo ir ant Apaščios tilto jį tiek primušė, kad mokytojas su menkomis gyvybės žymėmis pasiliko begulys.

Vėliau atgavęs samonę ir sukaupęs jėgas griuvinėdamas nuėjo policijon.

Mušeikos areštuoti, o Didžiulis skubiai išgabentas į Panevėžio apskr. ligoninę. Konstatuotas sunkus kūno sužalojimas.

Tokio Morkvėno, Štaupo ir Sukio elgesio labai pasipiktinusi visa Biržų visuomenė.

IŠ LIGONINĖS IR ANT SVETIMO ARKLIO.

Prieš kurį laiką iš Kuršėnų vals. gyventojų J. Murkščio buvo pavogtas arklis. Nei arklis, nei vagies niekas negalėjo surasti.

Po metų laiko Murkščio brolis nuvažiuo į Kelmę, ir žiūri — kažkas jo brolio arklį vedžioja po rinką, siūlo parduoti. Tuojau buvo paimta policija ir paaiškėjo, kad arklį pardavinėja pil. V. Norkaitis.

Kvotos metu paaiškėjo, kad Norkaitis arklį pirkė iš dito piličio, o tas kitas pirkęs Tytuvėnuose iš Igno Švalkuno.

Švalkunas jau neįrodė iš to arklį pirkęs ir buvo įtaras, kad pavogė. Buvo patauktas tiesos.

Švalkunas teismui patiekė šiaulių miesto ligoninės pažymėjimą, kad tik dvi dienas prieš arklį iš Kuršėnų avogimą jis gulėjęs šiaulių ligoninėje. O kadangi nuo šiaulių ligi Kuršėnų esą apie 10 km., tai Švalkunas atsidūrė, kad jis negalėtų susieti taip toli nuvykti, dar neisai sveikas ir tuojau vogti arklį.

Matydamas tokius bylos laivinius apygardos teismas Švalkuną išteisino.

Prokuroro pad., nepatenkintas apygardos teismo sprendimu, padavė apeliacinę protestą. Be to, prokuroro padėjėjas pasiteiravo, ir iš tikrųjų Švalkunas tada ligoninėje gulėjo. Pasirodė, kad jis ne dvi dienas prieš Murkščio arklį pavogė, bet prieš mėnesį išėjo iš ligoninės, todėl puikiausiai galėjo spėti nuvykti į Kuršėnus ir dar buvo laiko apsidairyt.

Rumų posėdyje Švalkunas pro ašaras teisinasi arklį nevogęs, nematęs ir nežinąs, jis jau 70 metų amžiaus žmogus, nelabai ir pajoti tegalys, o apie vogimą nė kalbos negal būti, ir prašė išteisinti.

Rumai Švalkuną pripažino kaltu, bet pasigailėjo ir nubaudė tik trimis mėnesiais papr. kalejimo.

GARVEŽYS UŽMUŠĖ TECHNİKĄ.

Panevėžy, prie Lietukio sandėlių, traukinio garvežys užmušė to paties Lietukio techniką, Valentą Apanavičių. Jis buvo nuvežtas ligoninėn dar gyvas, bet tuoj mirė.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

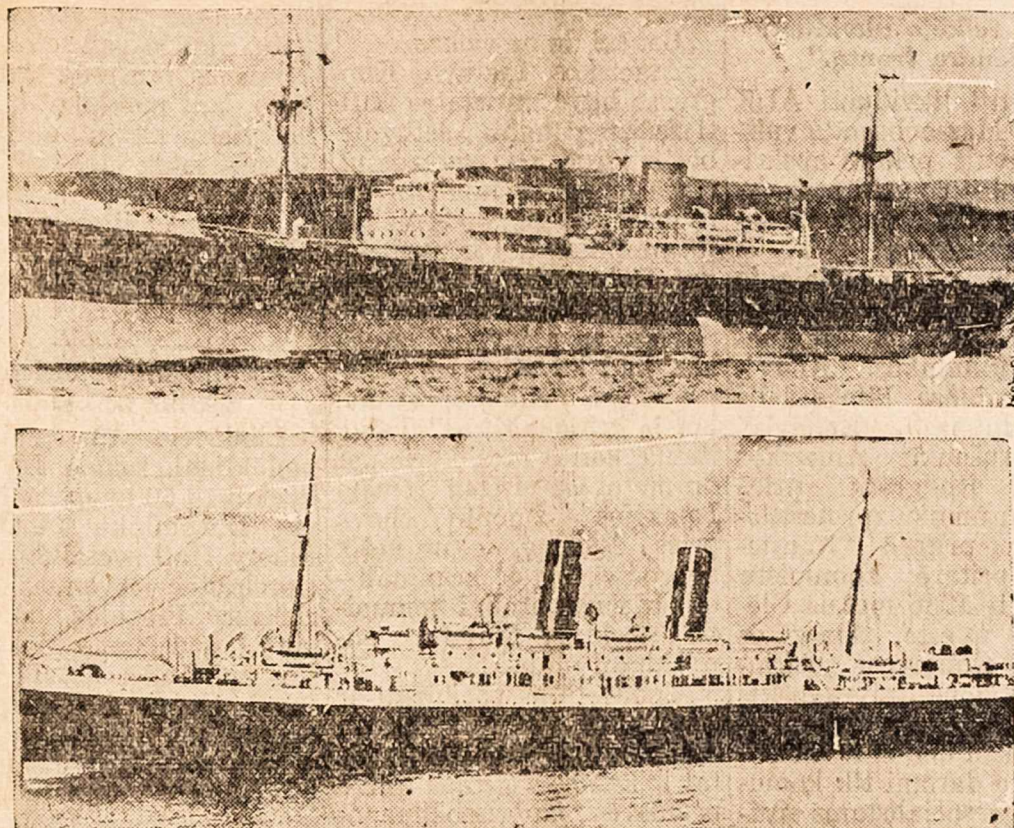
Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Garvežys užmušė techniką.

Submarinų Nuskandinti Aliantų Laivai.

Šiomis dienomis vokiečių submarinų nuskandino da du didelių laivų. Vienas jų buvo francūzų keleivinis garlaivis "Bretagne" (su dviem kaminiais), o antras buvo Anglijos pašto laivas "Lochavon". Abudu parodyti šiame atvaizde.

KARA "BESKANDINANT" NUSKENDO RUŠO ARKLIS IR VEŽIMAS.

Vienas rusas atvažiuoja Zarasų turgų nutarė restoraną "paskandinti" karo baisenybes. Nespėjus jam įeiti į restoraną, tuojau atsidūrė prie jo draugų, kurie jį imtai prisidėjo prie to "karo skandinimo" idėjos. Taip visi draugai gėrė iki ankštų ryto, kol minėtas rusas neatsiminė, kad yra turguje palikęs savo pakinkytą arklį. Bet atbėgęs į tą vietą, kur turėjo stovėti arklis, nei arklis, nei vežimo nerado. Buvo pranešta, kad arklis su vežimu yra įbrides ežere ir paskendęs. Vieni sako, kad arklis buvo paskandintas iš keršto, o kiti sako, kad arklis pats įsiskandino.

UŽPUOLIMAS TAURAGĖS-LAUKSARGIO VIESKELY.

Tauragės-Lauksargio vieškelį 11 spalio dieną du plėšikai užstojo ukininkui J. Kaminskui su žmona kelią ir reikalavo atiduoti pinigų. Arti buvę kareiviai išgirdo triukšmą ir vieną užpuolimą — A. Knistą suėmė, o antras pabėgo, bet pažintas ir antsis. Abu piktadarių esą nuo Tauragės.

BIRŽUOSE SUIMTI "ZYDŲ NAIKINTOJAI".

Aštuoni miesto vyrukai, kurį laiką persekioję žydų tautybės piliečius, dabar areštuoti ir nekurie apskrities viršininko jau nubausti po 100 litų ir areštu.

NEVĖŽIO UPEJ PRIGĖRE ARKLIS.

Ties Kedainiais, Nevėžio upėje nuskendo pil. Račininko arklis. Minimas pilielis su savo arklį uždarbiavo kaip vežikas ir dažnai po darbo mėgdavo išsigerti. Arklį palikdavo gatvėje. Tą dieną nesulaukęs šeimininko, arklis su vežimu pradėjo žygiuoti palei Nevėžio namų link. Beidamas stambiais krantais vežimas staiga pasvirio ir įtraukė arklį į Nevėžį. Arklis vandeny stengėsi išplaukti, ir atėjus žmonėms nupiovus pakinktus, norėta arklį išgelbėti, bet pasirodė, kad arklis koją buvo įkliuvęs į ratą. Beisistengdamas išsilaisvinti arklis nuskendo.

ZVĖRIŠKAS ŽMOGUS.

Biržų miestely prie vienos moteris pradėjo žiauriai kabinėtis jos girtas kavalierius. Ji pasiūlino ir įėjo į krautuvę. Pridurmuo atsivijo kavalierius ir paprašė ją iš krautuvės išleisti. Kavalierius ėjo nuo bufeto svarstį ir kai V. pasirodė svarsčių trenkė jai į veidą. Nukentėjusiai suteikta skubi medicinos pagalba.

PANEVĖŽY LABAI PABRANGO MALKOS.

Dabar Panevėžy už vežimą alksninių malkų prašo 16 litų. Seniau budavo 8 litai.

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialinės Minties Laikraštis

"Naujoji Banga"

Išleista du kartus per mėnesį. Latvių Uruguay. Soc. Part. Liet. skyrius. "NAUJOJI BANGA" Suvalkijoje ir Kanadoje kainuoja 1 doleris. Adresas: N. BANGA, C. Paraguay No. 1480, MONTEVIDEO, URUGUAY.

ŠULINYS RADO ŽMOGAUS LAVONĄ.

Panevėžio apskrityje, Krenavos valsčiuje, Ibutonių vienkiemy pas ukininką Aleksą Urbelį 8 spalio dieną buvo sukurta talka jamams kultū. Po talkos šeimininkas vaisingo talkininkus alumi ir degtine. Vyras gėrė iki vėlaus vakaro. Iš ryto tu ukininko šuliny rasta žmogaus lavonas. Pasirodė, kad tai buvo vienas jo talkininkų, Vincas Galvelė, 53 metų amžiaus žmogus.

Mariampolės Bedarbiams Organizuojami Viešieji Darbai.

Mariampolėje visuomet yra bedarbių, o rudens ir žiemos laikų jų būna daugiausia. Kad davus jiems šio tokio uždarbio, apskrityje savivaldybė dabar organizuoja viešuosius darbus.

PAGARSINIMAI "KELEIVY"

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimo administracijon nevilniau PANEDELIO VAKARO. Sluostant per pašta, reikia pasiūlyti anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip panevėžy. Vėliau gauti garsinimai ir tos savaitės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesulauktų, eikly su pagarsinimu reikia siųsti ir mokėti.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpa pranešimas patalpinam už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajalėjimus darbininkų, pardavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kainu 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgalvis—15c. extra.

"Keleivys" prenumeratorams už pajalėjimus giminų ir draugų, kalna 1c. už žodį. Mažiausio pajalėjimo kalna 50c.

Norint pajalėkoti su pavelskū, reikia pasiųsti fotografiją ir klausit kalnos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŲ GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslas, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Ilustruotas žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIZYMĖJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRASIKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomus perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kainu nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA" ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Kaip Juokai Virto Dideliu Skandalu.

Kauno apylinkės teisme buvo sprendžiama viena charakteringa byla, vaizduojanti provincijos idiliją. Viename pakaunės miestelyje dvi merginos išėjo pasivaikščioti. Bevaikščioldamos sutiko vietos policijos vachmistą ir policininką.

Kadangi merginos su policijos pareigūnais buvo pažįstamos, tai juos susitikušios, pradėjo kalbėti, o paskui ir kartu vaikštinėti po miestelį. Jiems bevaikštinėjant po miestelį, pradėjo lynoti. Policininkai kviečia merginas nuo lietaus pasislėpti nuovadoje. Visi keturi užsuko į nuovadą.

Nuovadoje ant stalo buvo rašalo, plunksnaktis ir popieriaus.

Merginos juokaudamos sako parašysim meilės laišku.

Ir viena mergina parašė laišką policijos raštininkui. Nors mergina su tuo policijos raštininku buvo nepažįstama, bet jam rašė, kad esanti jį įsimylėjusi, jam ištikima, norinti su juo susitikti ir tt., o žmona (raštininko) esanti neįtikima, jo nemylinti ir tt.

Laiškas buvo įdėtas į voaką ir raštininkui adresuotas. Policininkas laišką pasiėmė neva raštininkui perduoti, bet vėliau jis tyčia ar netyčia tą laišką įdėjo į įsakymų knygą.

Vieną dieną policijos raštininkas tvarkydamas įsakymus randa jam adresuotą laišką, kurį tuojaus atplešia ir perskaito. Labai susijaudina, susinervuoja. Nieko nelaukęs tuojau bėgo pas žmoną laišku nešinas.

Ir ne tik žmonai, bet ir kitiems pasisakė apie keistą laišką, papasakojo laiško turinį. Tuojau žinia aplekė visą miestelį ir buvo dienos sensacija. Policijos raštininko žmona labai jaudinos, jautėsi

didžiai įžeista ir nutarė įeškoti satisfakcijos.

Pasikalbėjus su vyru ji nutarė teismo keliu įrodyti savo ištikimumą.

Taiigi, byla atsidurė Kauno apylinkės teisme.

Teismas ištardė nukentėjusios pasiulytus liudytojus, kurie turėjo įrodyti, jog policijos raštininko žmona ištikima.

Kaltinamoji nesigynė laišką rašiusi, bet tai buvė padaryta juokais.

Apylinkės teismas nerado nusikalstamojo darbo sudėties ir bylą nutraukė.

GIRKALNIO VALSČIUJE PLĖSIKAI NUŠOVĖ UKININKĄ.

Aną dieną Cigelnės kaimė, Girkalnio vals. ukininką Račą užpuolė trys nepažįstami vyrai ir pareikalavo atiduoti pinigų. Račas, išsigandęs, mėgino iš namų pabėgti. Plėšikai į bėgantį Račą pradėjo šaudyti ir vietoje nušovė. Nušovė ukininką ir plėšikai išsigando ir pabėgo nei pinigų nepaėmė.

Nuo piktadarių rankos žuvis ukininkas Račas vietos žmonių labai iškilmingai palaidotas.

SIENINIAI KALENDORIAI

1940 METAMS.

Užlaiku daug visokių rūšių ir visokių kainu Siennų Kalendarį. Būnieriams padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų parduoti pavieniais arba norint agentauti, geros išlygos. Turime ir Darius-Girno Kalendarį su jų aeroplano. Prisijaukime į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už \$1.

Z. GILEVICIUS
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

Dabar kas tik išėjo iš po spaudos

Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE

maža Biblija 5 1/2 x 8 colius, turi 352 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai įdomi ir naudinga Lietuvių Biblija. Žmogus skaitęs šią Bibliją ir te mylės ir paveikslėlius, kurie perstatė kas buvo pirmą šviesios svetlo ir iki originalum Kristaus), užmirė visus savo vargus ir džiaugėsi joji tokią knygą įsigyti, jam bus trumpi žiemos vakarai.

KAINA TIK \$1.00

Norint gauti šią Bibliją, plačiau susitikti Express ar Pacific Money Order arba registruotame laiške adresuotai:

"KELEIVIS"
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

SIELOS BALSAS

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKSINS JUS LAISVIAUS NUI

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS:

TAUTISKOS, SEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo aparais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaus. Pinigus geriausia siųsti "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamirškite prilypti už 3 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

"BENDRAS FRONTAS" LIKVIDUOTAS.

Socialistai oficialiai pasitraukė. Komunistai nutarė veikti vieni patys.

Pereitą nedėdienį South Boston įvyko Amerikos Lietuvių Kongreso Massachusetts valstijos skyriaus konferencija. Pirmininkas Michelonas paaiškino, kad darbas, kuriam socialistai ir komunistai buvo įsteigę Amerikos Lietuvių Kongresą, jau pasibaigė, todėl socialistai siūlo šią "bendrą frontą" likviduoti. Prasidėjo diskusijos: likviduoti, ar ne. Kalbos vietomis buvo karštos ir su nereikalingais išsiskaidymais. Eina balsavimas. Socialistai pareiškia, kad jie balsavime nedalyvaus, nes pas juos šis klausimas jau išspręstas. Taigi balsuoją tik komunistai, ir gal vienas kitas nepartinis. Jie nubalsuoja, kad "bendras veikimas" turi būti tęsiamas toliau. Bet kadangi "bendras veikimas" buvo vedamas tik socialistų ir komunistų, tai dabar, socialistams iš jo pasitraukiant, jis automatiškai likviduojasi. Komunistai žada veikti toliau, bet tai jau nebus "bendras frontas." Tai bus tik komunistų veikla. Esamus išde pinigus nutarta paaugoti Vilniaus pavargėliams šelpti.

Iš diskusijų paaiškėjo, kad komunistų "vadai," kurie visuomet "ima balsą" ir kalba drąsiau, o kartais ir įžeidžiančiu tonu, labai mažai teisingo; jie labai menkai informuoti ir pripažįsta visai nebutų dalykų. Pavyzdžiui, jų "vadas" Grybas pareiškė, kad buvusi Maynardo pikniką socialistai "sabotavo." Girdi, Haverhillio kolonija, "kur socialistų nėra," pasidarbavo labai gerai, o kur tik vadovauja socialistai, tenai buvęs "sabotažas." Michelonas jį tuojuos susarmino ir nurodė, kad ištikrųjų buvo visai atbulai. Haverhillio kolonijoje vadovauja socialistai ir jie pikniką labai gerai parėmė. South Bostonas taipgi gerai pasizymėjo, nes ir čia daug socialistų platino pikniko bilietus. Socialistas J. Virbickas net ir dovaną užtai laimėjo. Tuo tarpu g. Worcesteryje, kur "darbavosi" vieni komunistai, ištikro pasirodė beveik sabotažas. Montellos kolonija irgi labai prastai pasirodė, o čia irgi komunistų "krepatistis." Hudsono kolonija dirbo gerai. Sumastas šitokių faktais, Grybas paraudo ir nieko neatsakė.

Paskui tas pats Grybas pasiūlė kelti savo parasytą rezoliuciją. Sarmata buvo ir klausytis, kaip jis pradėjo jas skaityti. Nesamone jį ant nesamones. Tačiau komunistai balsavo už jas visai, kaip vienas. Čia buvo net juokingu momentu. Vienoj tų rezoliucijų, tarp kitko, baisesi smerkia "imperialistinis karas," tai yra demokratinių valstybių karas prieš vokišką fašizmą. Atsistoja Norwoodo delegatas Peža, pasisako nesąs nei socialistas, nei komunistas. Tačiau noris žinoti, ar nebus čia komunistų klaida. "Aš gerai atsimenu," jis sako, "kad pernai jūs šitokio karo labai reikalavot. Jūs laikraščiai, kalbėjotai ir visos jūsų rezoliucijos tada reikalavo, kad Anglija, Francuzija, Sovietų Rusija ir Amerika susidėtų į kruvą ir fašistiską Vokietiją sunaikintu. O šiandien, kada Anglija ir Francuzija ištikro pradėjo prieš Hitlerį kovą, tai jūs sakot, kad tai

"imperialistinis karas" ir jį reikia pasmerkti. Taigi aš noriu, kad jūs pasakytumėm mums, kada jūs klydot—pernai, ar šimet?" Komunistai, žinoma, šito nepaaiškino.

Kitą rezoliuciją skaitė Petruskevičius. Jis smerkia Grigaitį, kam jis "suardė bendrą darbą." Bet toliau jis pareiškia, kad tas "darbas" nesąs suardytas, nes tik "kamžiūta" balsavo jį likviduoti. Čia vėl atsistoja tas pats Peža ir daro pastabą, kad Grybo rezoliucijoje iškraipomi faktai, nes ištikrųjų ALK likviduoti nutarė centro komiteto didžiūma, būtent, Dr. Montvidas, p-lė Mikuziūtė, Dr. Grigaitis ir Šniukas, o priešingai buvo tik trys komunistai. Tada Grybas pareiškia, kad Grigaitis balsavo jį "nepripažįstas," nes Grigaitis esąs "nelegališkas" žmogus, jo niekas į ALK centro komitetą "per šmugelį." Michelonas nurodo, kad čia irgi kalbama nesamone. Grigaitis tuoj sėpujį sū "sąjuosiu" buvo išrinktas į ALK centro komitetą kada mirė buvęs to komiteto pirmininkas Julius Mickevičius. Kadangi velionis atstovavo tame komitete socialistų puse, tai socialistai paskyrė jo vieton Grigaitį, kurį užtvirtino visas komitetas. "Jūs galite manyti apie Grigaitį kaip jums patinka," sako Michelonas, "bet kamgi kraipyti faktus ir statyti save ant juoko?"

Nežiurint kad visos tos rezoliucijos išstato komunistus ant juoko, jie priėmė jas "vienbalsiai." Socialistai jau nebalso.

Komunistai, matyt, buvo įsivaizdę, kad ALK Massachusetts skyriuje jie sudarė didžiūmą. Bet šitą jų iliuziją išblaskė delegatas J. Jankauskas. "Kalbėdami apie savo 'didžiūmą' jūs apgaudinėjat patys save," pasakė jisai. "Kiek jūsų čia yra, tai beveik visos jūsų 'spėkos.' Ant popieriaus jūs turit apie tuziną organizacijų, bet jūs patys tas organizacijas ir sudarot. Daugiau narių jūs neturit. Viena tik Vytauto D-ja, kuri įstojo į šitą ALK skyrį per socialistų pasidarbavimą, atsvers tris kartus visas jūsų organizacijas sudėtis kruvon. O jį su jumis neis. Neis ir kitos pašalpinės draugijos; neis ir SLA kuopos. O kai jos visos pasitrauks, tai pas jus liks tik popierinės jūsų 'organizacijos.' Taigi neapgaudinėkit save įsivaizduota savo 'didžiūmą'."

Konferencijai pasibaigus, S. Michelonas pasakė atsivėikimo žodį, pareikšdamas, kad jam esą smagu, jog šis bendras darbas baigiasi be piktumų; jei komunistai nori veikti savo vardu, tai jų valia. "Jeigu jūs dirbsit tikrai pažangai, demokratijai, Lietuvos žmonių naudai ir Amerikos lietuvių darbininkų labui, tai socialistai jums neklidys, o jei kur bus galima, tai ir padės," pridūrė jisai.

SOUTH BOSTON CAFETERIA

Vincas Balukonis
249 BROADWAY,
South Boston.

SMAGI VIETA PASIVAISINT
Visokių Stiprių ir Minkštų
Gėrimų ir Užkandžių.

Vakarais, specialiai paruošiami užkandžiai. Gera miera. Puikų patarnavimą užtikriname. Vieta gražiai įrengta. Prašome visų užteit pas mus paviešėti.

SOCIALISTŲ PAREIŠKIMAS.

Kodėl reikėjo likviduoti "bendrą frontą."

Nutarusi likviduoti ALK apskritį Massachusetts valstijoje, buvusi prie to apskrities socialistų pusės atstovų, be mato reikalo padaryti sekamą pareiškimą:

Kai 1935 metų pabaigoje tautininkų valdžia Lietuvoje pradėjo šaudyti streikuojančius ukinkus, Amerikos lietuviuose kilo didelis pasipiktinimas. "Keleivis" pasiūlė sušaukti Amerikos Lietuvių Kongresą prieš tuos žiaurumus užprotestuoti. Tam pritarė "Naujiešnos," pritarė komunistų spauda, ir 1936 metais Clevelando mieste Amerikos Lietuvių Kongresas susirinko. Nors jame dalyvavo keletas simtai delegatų, tačiau visos jo rezoliucijos ir nutarimai buvo daromi tik komunistais ir socialistams susitarus. Abiem srovėm susitarus buvo nustatytas ir šitoks ALK veikimo planas:

Protestuoti prieš fašistinę tautininkų diktatūrą ir remti Lietuvos žmonių kovą už demokratijos atstatymą.

Šitam nutarimui vykinti buvo išrinktas pastovus ALK centro komitetas ir nutarta steigti jo skyrius kolonijose, kviečiant į talką vietinių draugijų atstovus. Visam darbu vadovavo socialistai ir komunistai. Iš pradžių tas darbas ėjo labai sklandžiai. Bet vėliau ėmė kilti nesutikimų, nes pradėta naudoti Amerikos Lietuvių Kongreso vardas partiniams tikslams. Dėl to sugriuvo bendras darbas Wilkes-Barrių, Brooklyno ir Kanados skyriuose. Pagaliau kilo nesutikimų ir pačiame centre.

Tolyn dalykai ėjo vis blogyn. Nežinia kokiais sumetimais, komunistai staiga virto labai karštais patriotais ir pradėjo oficialiai agituoti už Ginklų Fondą. (Žiūrėti šiu metų "Laisvės" Nr. 145, redakcijos straipsnį "Dar Apie Ginklų Fondą.")

Kadangi Amerikos Lietuvių Kongreso tikslas buvo remti Lietuvos žmonių kovą prieš Smetonos režimą, o komunistai pradėjo pirkti tam režimui ginklus, tai jau vien šitas jų elgesys sulaužė Kongreso nuostatus ir sunaikino bendro darbo pagrindą. Mes, socialistai, negalim pritarti tokiam komunistų taktikai ir ginkluoti tokią valdžią, kuri laiko k-

lėjimuose mūsų idėjos draugus ir prieš kurių Lietuvos darbo žmonės turi kovoti.

Bet tai da ne viskas. Amerikos Lietuvių Kongresas buvo nusistatęs mušti fašizmą netik Lietuvoje, bet ir kitur. Jis, pavyzdžiui, rėmė Ispanijos lojalistų karą prieš fašizmą — rėmė netik moraliai, bet ir materialiai. Dabar gi Rusijos premjeras Molotovas vyriausiojo Sovieto suvažiavime pareiškia, kad kovoti prieš fašizmą "yra netik beprotiška, bet ir kriminališka!" Taigi išeina, kad ir mes, kurie per du metus su viršum rėmė Ispanijos žmonių kovą prieš fašizmą, esam netik bepročiai, bet ir kriminalistai. Ir mūsų broliai komunistai šitokiam Molotovo pareiškimui ploja!

Kada tarp socialistų ir komunistų pasidarė šitokia nuomonių skirtumo praraja, tai ir bendras darbas toliau pesidarė jau nebeįmanomas. Liko tik viena išeitis, tai tą darbą likviduoti. Ir Massachusetts lietuvių socialistų organizacija taip padarė.

Komunistai dabar gali daryti ką jie nori, tai jų dalykas. Bet jie dabar negali kelti Amerikos Lietuvių Kongreso Massachusetts skyriaus vardu, nes tokios organizacijos jau nebėra.

Socialistų vardu:
W. V. Anesta,
J. Jankauskas,
F. Ramanauskas.

Sniego vežimas pridarė daug vargo automobiliams.

Milžiniškas "sniego vežimas," pastatytas specialiai Pietų Ašigalių ekspedicijai, pereitą nedėdienį jau pasiekė Bostoną. Tarp Worcesterio ir Bostono jis užėmė visą automobilių kelią ir padarė baisų trafiko susikimimą per keliolika mylių. Apie 240,000 automobilių policija turėjo nukreipti į kitus kelius, o 75,000 automobilių, kurie susitiko su tuo pabūklų iš priešais, taip susigrudo, kad negalėjo išsiliuosuoti per ištisą naktį. Apie 2,000,000 žmonių, sustoję pakeliais per 90 mylių, žiūrėjo ir stebėjosi tais nematytais "dyvais."

Svarbus susirinkimas.

SLA 359 kuopos reguliaris susirinkimas įvyks šią pėtnyčią, lapkričio 17 nuo 8 vakaro Liet. Pil. Klube, Dorchester. Visi nariai prašomi pribūti. Įvyks balsavimai, raportų skaitymas, ir kiti reikalai. M. Anesta.

Nedavė dešimtuko, tai gavo per veidą.

Bostone vėl atsirado elgetų, kurie vaikščioja gatvėmis ir prašinėja "dešimtuko ant puoduko kavos," bet vietoj kavos geria alų. Vienas tokių elgetų Roxburyje davė moteriškai į veidą, kuomet ji atsisakė jam duot dešimtuką. Dabar policija tokius prašinėtojus vako nuo gatvių.

Bus linksma vakarienė su muzika ir šokiais.

Lapkričio 19, ateinančių nedėdienį, rengia Lietuvių Socialistų 60 kuopa ir Lietuvių Darbininkų 21 kuopa, Emery Hall svetainėje, 1436 Dorchester Avenue, Dorchester. Prasidės nuo 6 vakare. Kviečiame kiekvieną šios apielinkės lietuvių dalyvauti šiame iškilmingame parengime. Dedama pastangų kad visi svečiai būtų pilniausiai patenkinti valgiais ir gėrimais. Daug smagumo suteiks muzika, kuri linksmsin svečius visą vakarą. Retas kuris buna namie sekmadienio vakare, tai kodėl neatėiti į gražų parengimą ir už mažą įžangą smagiai praleisti vakarą dideliu buri saviškių. Visus maloniai kviečia Komitetas.

Kubiliuno radio programa.

Lapkričio 19, 8:30 nedėlios rytą, iš WCOP stoties, programa pildys muzikos mokytojo K. Kinderio dainininkų ir muzikantų grupės iš Lowellio ir Haverhillio, ir smuikininkas E. Čižunas.

ZINYCIOS PATARNAVIMO OFISAS.

Sis ofisas patarnauja lietuviams visokiais reikalais be skirtumo jų politinių ir tikybos įsitikinimų. Musų ofise patarnauja žymūs profesionalai: Dr. Jonas Repšys prižiūri musų žmonių sveikatą ir duoda patarimus. Adv. Davis Franklin veda legališkus reikalus. Jis yra žymus advokatas. Prof. B. F. Kubilius yra nuolatinis ofiso vedėjas ir patarėjas.

Bile reikalau prašome ateiti į ofisą tarpe 6 ir 8 val. vakarais, 2 Atlantic st., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 2458. Už patarimus ir pasikalbėjimą nėra mokesčių. (-)

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

Vakaras buvo ne Brockerto firmos, bet C. Bariso.

20 spalio vakarą South Bostono lietuvių salėje buvo vakaras, kur svečiai buvo vaišinami alumi, senvičiais, pagaliau viskas baigėsi muzika ir šokiais. "Keleivio" reporteris buvo pranešęs, kad tą vakarą suruošusi Brockerto alaus firma. Tokį įspūdį reporteris įsigijo, matyt, iš to, kad Brockerto kompanija rodė judamus paveikslus ir aiškino, kaip moderniskame bravore alus yra gaminamas; bet tą vakarą buvo surengęs C. Bariso, žinomas South Bostono lietuvis biznierių, paminėti savo vedybų 25 metų sukaktį. Alaus buvo net iš trijų firmų: Boston Beer, Brockerts ir Star.

PAS MUS GALIT GAUT VISOKIŲ PADARAM

Geležies Reikmenų

Pas mus gausite: Geriausios Rusijos PENTŲ, ALIEJŲ, STIKLŲ, PLUMBINGŲ, Visokių smulkių reikmenų iš geležies, SIENOMS, TAPIERŲ, Visokių reikmenų Elektros. Visokių reikmenų iš gumos, etc.

Geriausis Tavoras, Prieinamausia kaina. Pristatymas veltui. Užteikt ir Persitiktinkit.

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Savin.
628 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4148

A.M. Dambrauskas

Karperteris, Pentoris
Ablenai taisy viską prie namo iš Lauko ir Viduje.
Turint bile darbą prie namo pataisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina.
1 LYNNVILLE TERR.
& WASHINGTON ST.
DORCHESTER, MASS.
GEN 7116
OFISAS: 315 E Street,
SOUTH BOSTONE.

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

PICKWICK ALE

PICKWICK

yra tuomi Ėliu kuris patenkina
abi pusias baro!

"ĖLIUS kurs yra ĖLIUS"

PARODYK ! PICKWICK KRANA

Browed by KAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Tel. TRObridge 6880

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324

MEDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakara.
197 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan

Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PIR CENTRAL SKVERO)
CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specialistas Vyrų ir Moteriškų
Ligų, taipgi Kraujo ir Odos.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena,
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakara
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakara.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 6,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
(ištaiso defektuotas akis ir tinkamau laiku sugrąžina šviesą. Išgaminuotą ir priskiriu akinus.)
114 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Tel. Lafette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTU
IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT

Reg. Pharm.
100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN

FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI.
(Insured
Movers)
Perkraustom
čia pat ir į to-
limas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW

MOTOR SERVICE

Telephone
SOUTH
Boston
1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ

IR TROKŲ AGENTŲRA.

Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pazerinimai ir
Hydraulic Brekai.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIŲ
IR TROKŲ VISOKIŲ
ISDIRBYSCIŲ.

Peter Trečiokas ir
Joe Kapočianas — savininkai.

Taisy mo ir demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET

Kamp. East Eighth St.,

94 SUBMARINI.

KELE

DARBO ŽMONI

Prenumerat
Amerikoje
Pietų Amerikos V
Kanadoje ir kitu
Prenumerata
Amerikoje
Kanadoje ir kitur
Valstijų
Apieškimų kainų
Kreipiantis su koki
adresuokite:
K E L E
233 Broadway, S

NO. 47

Sovietai

Armija

NET SPAUDOS
PRIEŠ HELSIN
SILIAUJA

Sako, finų buržuaz
to "klasių neapy
prieš Sovietus i
užkariuoti Ru

"New York Time
pionderas Gedyje p
Maskvos, kad Sov
džia savo ginkluotą
Suomijos pasienį j
žiniui, tačiau žod
munistai nesiliauja
kio vyriausybę bor
ti. Visi Maskvos la
kaip užsukti gra
kolioja Suomijos
taujančia klase" v
ja Anglijos "pastu
Savo atakomis
priešius staciai p
di. Jį pradėjo ske
nesamones, iš ku
ir maži valkai tu
tis. Pavyzdžiui,
Suomijos buržuaz
sių neapykantos
vietus kurstymu"
nėmis užkariaut
Rusijos teritorija
ly."

Vienas Amerik
pionderas sako, k
rus-kanuonų neap
prieš Suomiją dab
rūsta."

Pora savačių atg
ti "Pravda" grumo
mijai, kad jos "bur
neulaukiant Soviet
sios nuo tikslu.
šiuose į pragarą v
sukinėjimus ir paim
mums reikalinga,"
tas komunistų pa
ganas.

Pereitą savaitę
laikraštis "Lengvoj
rija" tipo ilgas si
kurio teisiniai Sov
kalarimai. Šitas s
jdomos tuo, kad jo
tulas G. G. Tversko
ho visai atvirai, jog
Rusijai čia rupi ne
reikalai, o vien tik
kraščių apsaugojim
tikslu! Sovietams
gos visos Suomij
beveik visi jos uost
kalbai, ir prie to
esą, nustumti Suor
na keliasdešimt l
išaure nuo Lei
kad artilerijos ugni
nai negalėtų Le
pasiekti.

Rusijai, žinoma,
kalavimai yra "i
mi." bet suomiams
del suomių ir nutr
ryhas Maskvoje.

Ši utarninką
"Komsomolskaja
išspausdino admi
tuoos straipsni, k
pat grumoja Suom
tydamas, kad "jok
tys nesulaikys mus
tymo įsteigti stip
Suomijos įlankoj,
apsaugotos Sovietų

VOKIEČIAI TUR
84 SUBMARINI.

Anglijos karo m
praneša, kad dabar
giu Vokietija turint
giau kaip 84 sub
skaitant ir tas, kur
da statomas. Prade
reitą karą Vokietija
si 111 submarinu.